

DEBRECENI EGYETEM

Nevelés- és Művelődéstudományi Doktori Program

2022. tavaszi félévének tájékoztatója

DEBRECENI EGYETEM
NEVELÉS- ÉS MŰVELŐDÉSTUDOMÁNYI DOKTORI PROGRAM
TÁJÉKOZTATÓ

2022. tavaszi szemeszter

Tanulmányokat folytatnak

Név	Kezdés	Témavezető	Megjegyzés
Kozek Lilla	17/18	Dr. habil. Engler Ágnes	
Bartalis Izabella	18/19	Prof. Dr. Duffek Mihály	
Gintner Tamásné Hornyák Ágnes	18/19	Prof. Dr. Pusztai Gabriella	Öszt.
Józsa Gabriella	18/19	Dr. habil. Engler Ágnes	Öszt.
Kerekes Rita	18/19	Dr. Váradi Judit	
Kiss Julianna	18/19	Dr. Váradi Judit	
Kuthy-Megyesi Judit	18/19	Dr. Takács-Miklósi Márta – Dr. Juhász Erika	
Péter Csaba	18/19	Dr. Szűcs Tímea	
Szabó Dániel	18/19	Dr. habil. Kovács-Nagy Klára	
Sanaa Taher Saleh	18/19	Deákné Dr. Dusa Ágnes Réka – Dr. Kovács Karolina Eszter	Stip. Hung.
Csók Cintia	19/20	Prof. Dr. Pusztai Gabriella	Öszt.
Erdei Ildikó	19/20	Dr. Gortka-Rákó Erzsébet	
Gál Enikő	19/20	Dr. habil. Fényes Zsuzsanna Hajnalka	Öszt.
Godó Katalin	19/20	Dr. Ceglédi Tímea	Öszt.
Hrabéczy Anett	19/20	Prof. Dr. Pusztai Gabriella	Öszt.
Mike Ádám	19/20	Dr. Sárosi-Szabó Márta – Dr. habil. Buda András	
Radócz József Miklós	19/20	Dr. Váradi Judit	
Reszeginé Vályogos Krisztina	19/20	Prof. Dr. Polónyi István	
Szakál Zsolt	19/20	Dr. habil. Kovács-Nagy Klára	
Jennyfer Paola Casas Trujillo	19/20	Dr. Dabney-Fekete Ilona	Stip. Hung.
Peshawa Jalal Mohammed	19/20	Dr. habil. Engler Ágnes – Dr. Erdei Gábor	Stip. Hung.
Bencze Ádám	20/21	Dr. habil. Engler Ágnes	Öszt.
Dan Beáta-Andrea	20/21	Dr. Kovács Karolina Eszter	Öszt.
Major Enikő	20/21	Dr. habil. Engler Ágnes	
Dorogi Alexandra	20/21	Dr. Bacskai Katinka	Öszt.
Alter Emese	20/21	Dr. habil. Bocsi Veronika	Öszt.
Rétháti Csilla	20/21	Dr. Gortka-Rákó Erzsébet	
Szabó Dóra	20/21	Bujdosóné Dr. habil. Dani Erzsébet	Öszt.
Hegedűs Gabriella	20/21	Dr. habil. Csépes Ildikó	Öszt.
Beri Károly	20/21	Dr. Ceglédi Tímea	Öszt.
Láda Júlia Valéria	20/21	Dr. Váradi Judit	Hal.
Agárdi Sándor	21/22	Dobroné Dr. Tóth Márta	
Balogh Jenifer	21/22	Dr. Ceglédi Tímea	Öszt.
Barát-László Erika Bernadett	21/22	Dr. Váradi Judit	Hal.
Béres Tamás	21/22	Dr. Mónus Ferenc	
Csonka Éva	21/22	Prof. Dr. Fónai Mihály	Öszt.
Domján Mária-Katalin	21/22	Dr. Chrappán Magdolna – Dr. Bordás Andrea	Öszt.
Fazekas Elek	21/22	Dr. habil. Papp Z. Attila	Öszt.
Győri Krisztina	21/22	Prof. Dr. Pusztai Gabriella	Öszt.
Kelemen Henrietta	21/22	Dr. Váradi Judit	Öszt.
Lánczi Viktória	21/22	Prof. Dr. Fónai Mihály	
Polgáriné Szilágyi Edit	21/22	Dr. Czeller Mária	Öszt.
Somos Magdona	21/22	Dr. Dabney-Fekete Ilona	
Vargáné Orgován Vivien	21/22	Dr. habil. Engler Ágnes	Öszt.
Arshia Iranfar	21/22	Prof. Dr. Duffek Mihály	Stip. Hung.
Birhanu Haile Agezew	21/22	Dr. Erdei Gábor – Dr. habil. Györgyi Zoltán	Stip. Hung.
Su Hnin Aye	21/22	Dr. Dabney-Fekete Ilona – Deákné Dr. Dusa Ágnes Réka	Stip. Hung.

2022. tavaszi szemeszterben meghirdetett tanegységek

I-II. évfolyam

Főkéllégiumok (2 kredit) (+ Főkéllégiumi dolgozat 3 kreditért)

A főkéllégiumok teljesítése és a hozzá tartozó főkéllégiumi dolgozat megírása a félév teljesítéséhez **kötelező**.

A teljesítés módja: aktív részvétel az **összes** főkéllégiumi **előadáson**, valamint **az egyik** főkéllégiumhoz kapcsolódó **publikáció színvonalú** szakirodalmi feldolgozás keretében készített dolgozat benyújtása.

- *Az oktatás és nevelés alrendszerének kutatásai*
  - *Dr. habil. Perlusz Andrea (ELTE): Az integrált és az inkluzív nevelés legfontosabb kérdései*
  - *Dr. Benke Magdolna (CHERD-H): Szakképzéskutatások*
  - *Dr. habil. Kálmán Orsolya (ELTE): Felsőoktatás-pedagógiai kutatások*
- *Szaktudományi kutatások*
  - *Dr. Jenei Teréz (NYE): Romakutatások*
  - *Dr. Szabó Fruzsina (DE): Kutatások a nyelvoktatás területén*
  - *Dr. Mónus Ferenc (DE): Kutatások a természettudományok oktatása és a fenntarthatóságra nevelés területén*

Összehasonlító pedagógia 3 kredit

Az I-II. évfolyamnak a négy félév alatt három kurzus teljesítése kötelező.

- *Összehasonlító pedagógia (angol, I. évf.) – Dr. Ináncsy-Pap Ágnes (SZAGKHF)*
- *Összehasonlító pedagógia (német, I. évf.) – Prof. Dr. Brezsnay László (DE), Dr. habil. Rébay Magdolna (DE)*
- *Összehasonlító pedagógia (francia, I. évf.) – Prof. Dr. Szabó László Tamás (DE)*

Kutatási gyakorlatok

Felvételük kötelező. A teljesítés módja: aktív részvétel tudományos vitákon (14 kontaktóra), a disszertáció elkészült részanyagainak bemutatása.

I-II. évfolyam számára kötelező tárgyak:

- *Kutatási szeminárium (6 kredit) – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *Témavezetői konzultáció (3 kredit): egyeztetés szerint (összesen 14 óra). A témavezetői konzultációt csak a témavezető írhatja alá.*

I. évfolyam számára további kötelező tárgyak:

- *Oktatáskutatás módszertana II. (3 kredit) – Prof. Dr. Polónyi István (DE)*
- *Kutatásmódszertan II.: SPSS (3 kredit) – Dr. habil. Fényes Zsuzsanna Hajnalka (DE)*

II. évfolyam számára további kötelező tárgyak:

- *Oktatáskutatás módszertana IV.: Oktatási statisztikák elemzése - (Oktatás)Statisztikai forrásismeret (3 kredit) – Prof. Dr. Polónyi István (DE)*
- *Kutatásmódszertan IV.: Az Országos kompetenciamérés elemzési lehetőségei (3 kredit) – Dr. Bacskai Katinka (DE)*

Választható tanegységek és kötelezően választható kurzusok a Neveléstudományi Doktori Program kurzusaiból

I-II. évf.: a négy félév során három kutatócsoport munka és egy kutatás- és tudományszervezési készségfejlesztés tárgy teljesítése kötelező, félévenként minimum egy tárgy (3 kredit). A kredit teljesítésének feltétele részvétel a kontaktórákon és megadott követelmények teljesítése.

Kutatócsoport munka

- *CHERD kutatások (ösztöndíjasoknak kötelező) – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *Pedagógusok szülői elköteleződést erősítő képességének fejlesztése. Iskolák és családok kapcsolata a pedagógusok olvasatában. Kvalitatív problémafeltáró elemzés a gyakorlatban – Dr. Ceglédi Tímea (DE)*
- *A családdal való együttműködésre történő felkészítés a pedagógusképzésben – Dr. Chrappán Magdolna (DE)*
- *A nevelés és oktatás családtudományi megközelítésben – Dr. habil. Engler Ágnes (DE)*
- *Tanuló közösségek és társadalmi innovációk – Prof. Dr. Kozma Tamás (DE), Dr. Márkus Edina (DE)*
- *A szülők szerepe az online zeneművészeti oktatásban – Dr. Váradi Judit (DE)*
- *A magyarországi romák iskolázottsága, romák az iskolában – Prof. Dr. Fónai Mihály (DE)*
- *Tanórán kívüli tanulás – Dr. Imre Anna (OH)*

Kutatási- és tudományszervezési készségfejlesztés

- *Szakirodalom-olvasó szeminárium (kutatói ösztöndíjasoknak kötelező) – Prof. Dr. Kozma Tamás (DE)*
- *Elektronikus kiadványkészítés – Prof. Dr. Kozma Tamás (DE), Dr. Kovács Karolina Eszter (DE)*
- *Publikáció előkészítés (CEJER) (kutatói ösztöndíjasoknak kötelező) – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE), Demeter-Karászi Zsuzsanna (DE)*
- *Disszeminációs tevékenység (ösztöndíjasoknak kötelező) – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *IKT az oktatáskutatásban – Dr. habil. Buda András (DE)*
- *Kvalitatív kutatásmódszertan – Dr. habil. Sántha Kálmán (KJE)*
- *Conference Tandem – Dr. Erdei Gábor (DE)*

Közös kurzus a doktori iskola többi programjával (2 kredit)¹

A minor kurzusok meghirdetése folyamatban van. Elsősorban a DE Humán Tudományok Doktori Iskola Filozófia, Pszichológia és Szociológia Programjait ajánljuk.

---

¹A négy félév alatt 2 kurzus teljesítése kötelező. A pszichológia kurzusokra Zeke Kláránál (zeke.klara@arts.unideb.hu), a filozófia kurzusokra Szakályné Lantai Lillánál (lantai.lilla@arts.unideb.hu), a szociológia kurzusokra Juhászné Marosi Editnél (edit.marosi@arts.unideb.hu) lehet majd jelentkezni.

A félév teljesítésére vonatkozó általános információk

A félévzárás feltétele **I-II. évesek esetében:** minimum 28 kredit. Ebből kötelezően előírt:

főkollégium	4 kredit (2x2 kr)
főkollégiumi dolgozat	3 kredit
kutatási szeminárium	6 kredit
összehasonlító pedagógia	3 kredit
oktatáskutatás módszertana	3 kredit
kutatásmódszertan	3 kredit
kutatócsoport munka/kutatási- és tudományszervezési készségfejlesztés	minimum 3 kredit
témavezetői konzultáció	3 kredit
Összesen	28 kredit

A kreditszerzés feltétele

Egy kredit megszerzéséhez a jelölt 14 kontaktórán (előadás, szeminárium, konzultáció stb.) vesz részt, dolgozatot készít (mintegy 20 oldal terjedelemben), a kollégiumot vezető oktatóval írásban értékelteti (**1-5 osztályzatokkal**), és a programtanácshoz benyújtja. Korábban más célra készített dolgozat (publikáció) beszámítása a kiválasztott kollégium vezetőjének jóváhagyásával kérhető. Ameddig érvényes hazai, illetve nemzetközi kredit-transzfer a doktori programok között nem jön létre, a kreditszerzésnek ugyanezek a feltételei érvényesek más (hazai, illetve külföldi) doktori programokból választott kollégiumok esetében is.

Konferencia: minden félévben **egy** nívós magyar (3 kredit) és **egy** idegen nyelvű konferencia (5 kredit) számolható el.

Publikáció: minden félévben **egy** nívós magyar (3 kredit), **egy** idegen nyelvű (5 kredit), és **egy** indexált (Scopus adatbázisban jegyzett folyóiratban megjelent) publikáció számolható el.²

Tantárgy- és oktatásfejlesztés: csak ösztöndíjas hallgatóknak, ezen belül az oktatói ösztöndíjasoknak kötelező (2 kredit).

---

² A doktori fokozatszerzésig a doktoranduszoknak minimum öt nívós, hazai és nemzetközi folyóiratban és/vagy lektorált kötetben közzétett publikációt kell összegyűjteniük. A Magyar Tudományos Akadémia tudományos bizottságainak 2013-ban elfogadott és az MTA honlapján közzé tett folyóiratok listáját tartjuk irányadónak, de az öt publikáció egyikének a Central European Journal of Educational Research (CEJER) vagy a Hungarian Educational Research Journal (HERJ) vagy a kutatási iránynak megfelelő impakt faktorral rendelkező és/vagy SCOPUS-ban jegyzett nemzetközi folyóiratban ajánlott megjelennie, s további publikációk elhelyezhetők az MTA Pedagógiai Tudományos Bizottsága által felsorolt folyóiratok bármelyikében vagy lehetnek lektorált könyvfejezetek, tanulmányok.

2022. tavaszi szemeszterben meghirdetett tanegységek

III.-IV. évfolyam

Kutatási-disszertációs szakasz (5-8. félév)

A kutatási-disszertációs szakaszban összesen 120 kreditet kell a hallgatóknak megszerezniük a négy félév alatt, ami kutatási és disszertációs kreditekből tevődik össze:

Kötelezően teljesítendő kutatási kreditek az 6. félévben:

- *Kutatási szeminárium – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *Adatbázis bemutatás II. – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *Kutatásszervezési készségfejlesztés, tanácsadás – Dr. Markos Valéria (KINCS)*
- *Kutatásmódszertan: többváltozós oksági és magyarázó modellek – Dr. habil. Kovács-Nagy Klára (DE)*
- *Témavezetői konzultáció*
- *Konferencia (hazai, nemzetközi)³*
- *Publikáció (hazai, nemzetközi, indexált)⁴*
- *Óratartás⁵*

Kötelezően teljesítendő kutatási kreditek az 8. félévben:

- *Kutatási szeminárium – Prof. Dr. Kozma Tamás (DE)*
- *Irodalomjegyzék bemutatás – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *Kutatásszervezési készségfejlesztés, tanácsadás – Dr. Markos Valéria (KINCS)*
- *Kutatásmódszertani gyakorlatok – Dr. habil. Kovács-Nagy Klára (DE)*
- *Témavezetői konzultáció*
- *Konferencia (hazai, nemzetközi)⁶*
- *Publikáció (hazai, nemzetközi, indexált)⁷*
- *Óratartás⁸*

Kötelezően teljesítendő disszertációs kreditek minden félévben:

- *Disszertáció-fejezet védelem*

A komplex vizsgát sikeresen teljesítő doktoranduszok félévente egy új fejezetet készítenek a disszertációjukból, melyet a témavezető és egy bíráló véleményez a következő szempontok szerint: a tézisdolgozatához képest valóban új fejezetet nyújtott-e be a doktorandusz, logikusan illeszkedik-e a doktorandusz tézisdolgozatához és kutatási tervéhez az új fejezet, megfelel-e egy doktori értekezéstől elvárható szakmai színvonalnak az új fejezetben bemutatott szöveg, mik az új fejezet értékei, milyen pontosítani, javítani és kiegészíteni valók szükségesek az új fejezettel kapcsolatos további munka során.

2022. tavaszi szemeszterben meghirdetett további tanegységek

Doktorjelölti program:

- *Kutatási szeminárium doktorjelölteknek és abszolvált doktoranduszoknak (kutszem+) – Prof. Dr. Kozma Tamás (DE)*
Időpontok: február 16. 15:00-17:00, március 2. 15:00-17:00, április 6. 15:00-17:00
- *Bármelyik kurzus a doktori program kínálatából*

Kutatási szeminárium felvételizők számára (kutszem 0) – Prof. Dr. Polónyi István (DE)

Időpontok: február 17. 18:00-20:00, március 17. 18:00-20:00, április 14. 18:00-20:00

Kutatótanári felkészítő program egyéni egyeztetés szerint

---

³Minden félévben kötelező minimum egy hazai vagy egy nemzetközi konferenciaszereplést vállalni.

⁴Minden félévben kötelező minimum egy hazai vagy egy nemzetközi publikációt bemutatni.

⁵Csak ösztöndíjas hallgatóknak!

⁶Minden félévben kötelező minimum egy hazai vagy egy nemzetközi konferenciaszereplést vállalni.

⁷Minden félévben kötelező minimum egy hazai vagy egy nemzetközi publikációt bemutatni.

⁸Csak ösztöndíjas hallgatóknak!

Courses in 2022 spring semester for Doctoral Students in Stipedium Hungaricum Program

FOR THE 1ST-YEAR STUDENTS:

Main subjects (2-2 credits) + essay (3 credits)

Completion of the main subjects and writing of the related essay are compulsory for the completion of the semester. Requirements: active participation in all lectures and submission of a thesis prepared in the framework of a high quality literature review related to one lecture.

- **The researches of the subsystems of education** – Katinka Bacskai, PhD, DE – Magdolna Benke, PhD, CHERD – Tímea Ceglédi, PhD, DE – Ilona Dabney-Fekete, PhD, DE
- **Research on instructional methodologies** – Judit Váradi, PhD, DE – Anikó Vargáné Nagy, PhD, DE – Fruzsina Szabó, PhD, DE

Research exercises

Their admission is mandatory. Methods of participation: active participation in scientific discussions (14 contact hours), presentation of the final parts of the dissertation.

- **Research Seminar II.** – Gábor Erdei PhD, DE
- **Supervisor Consultation VI.**
- **Comparative Education II. – Intercultural Communication and Competence** – Kellen Criswell, PhD
- **Research Methodology II.** – Valéria Markos, PhD, DE
- **Methodology of Educational Research II.** – Veronika Bocsi PhD, DE PhD, DE

Optional courses

1st-2nd year: During the four semesters, three research group works and one research and science organization skills development course must be completed, with at least one subject per semester (3 credits).

Research group works

- **Conference Tandem** – Gábor Erdei PhD, DE
- **International Teaching and Learning Experience** – Ilona Dabney-Fekete, PhD, DE

Science organization skills development courses

- **Publication**
- **Conference**
- **Academic Writing Skills Development (mandatory)** – Ilona Dabney-Fekete PhD, DE, Karolina Kovács, PhD, DE, Zsuzsanna Demeter-Karászi, DE
- **Critical Reading (mandatory)** – Karolina Kovács, PhD, DE

FOR THE 3RD-4TH-YEAR STUDENTS

For them, the 5th-8th semester will be the research – thesis phase

Mandatory courses

- **Research Methodology VI.** – Klára Kovács-Nagy, PhD, DE – Valéria Markos PhD, DE
- **Research and Scientific Management Skill Development II.**
- **Research seminar VI.** – Gábor Erdei PhD, DE
- **Supervisor Consultation**
- **Thesis chapter defense**
- **Database presentation II.** – Klára Kovács-Nagy, PhD, DE – Valéria Markos PhD, DE
- **Publication**
- **Conference**
- **International Teaching and Learning Experience** – Ilona Dabney-Fekete, PhD, DE

Tematikák

✂

I-II. évfolyam számára

Főkéllégiumok

Az oktatás és nevelés alrendszerének kutatásai

Az integrált és az inkluzív nevelés legfontosabb kérdései

Oktató: Dr. habil. Perlusz Andrea

Időpont: február 16. 14.00 óra

Hazánkban az 1993-as évektől kezdődően jelent meg legális alternatívaként az integrált nevelés – oktatás gyakorlata, mely napjainkban a sajátos nevelési igényű gyermekek több, mint 70%-át érinti. Magyarország az integrált nevelés - inkluzív nevelés oktatás tekintetében követi a nemzetközi trendeket, azonban a folyamatot sok tényező nehezíti. A köznevelés és a felsőoktatás számára egyaránt kihívás, hogy felelhetünk meg a neurodiverzitás, a diszkriminációmentesség és az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek a mindennapok gyakorlatában. Előadásomban az integráció/ inklúzió napjainkban – számomra - legfontosabb kérdéseit tekintem át az Inkluzív oktatás ökoszisztéma modelljén (Bronfenbrenner 2001, European Agency 2017b) keresztül. Az előadásban szó lesz az integráció/inklúzió jogszabályi és szakpolitikai háttéréről, a képzés, a folyamatos szakmai fejlődés és a támogatás lehetőségeiről, a szakmák közötti együttműködés fontosságáról, az Inkluzív intézményvezetés fogalmáról, valamint az integráció/inklúzió társas – szociális készségek fejlesztésére gyakorolt hatásáról, kitekintve az Adj egy ötöst! – szemléletformáló program eredményeire (<https://adjegyotost.hu/>).

A kurzus teljesítése: 40.000 karakter terjedelmű dolgozat, ami a doktori értekezés egyik elméleti fejezetének alapját képezi.

Ajánlott irodalom:

- Ainscow, M. (Ed.) (1993). Speciális szükségletek az osztályban. Pedagógiai oktatócsomag. UNESCO-kiadvány. Bp., Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskola
- Ainscow Mel, Sandill, Abha (2010): Developing inclusive education systems: The role of organisational cultures and leadership International Journal of Inclusive Education Vol. 14(4) pp. 401-416 June
- Booth, Tony, Ainscow, Mel (2002, 3rd edition 2011): Index for Inclusion: developing learning and participation in schools, revised edition. Centre for Studies on Inclusive Education, Bristol, UK <https://www.eenet.org.uk/resources/docs/Index%20English.pdf> (2020.03.02.)
- Bronfenbrenner, U. és Morris, P. A., 2006. „The Bioecological Model of Human Development” [Az emberi fejlődés ökológiai modellje], W. Damon és R. M. Lerner (szerk.), Handbook of Child Psychology, Vol. 1: Theoretical models of human development [Gyermekpszichológiai kézikönyv, 1. kötet: Az emberi fejlődés elméleti modellje] (6.kiadás). New York:
- Csányi, Y. & Fótiné, H. É. (2006). Inklúziós tanterv és útmutató a magyarországi pedagógusképzés számára. Pedagógusképzés, 4(1–2), 59–64.
- Inclusive Education in Europe: Putting theory into practice European Agency for Special Needs and Inclusive Education 2014 <https://www.european-agency.org/sites/default/files/IC%20Researchers%20paper.pdf>
- Mohai, K. & Csákvári, J. (2020). Hogyan támogassuk a nehezen tanulókat? Útmutató a specifikus tanulási zavart, figyelemhiányos/hiperaktivitás- vagy viselkedészavart mutató tanulók integrált neveléséhez EFOP-3.2.15-VEKOP-17-2017-00001 „A köznevelés keretrendszeréhez kapcsolódó mérési-értékelési és digitális fejlesztések, innovatív oktatásszervezési eljárások kialakítása, megújítása” című kiemelt projekt Tartalomfejlesztési alprojektje (Oktatás 2030 Tanulástudományi Kutatócsoport, EKE).

- További útmutatók: EFOP-3.2.15-VEKOP-17-2017-00001 „A köznevelés keretrendszeréhez kapcsolódó mérési-értékelési és digitális fejlesztések, innovatív oktatásszervezési eljárások kialakítása, megújítása” című kiemelt projekt Tartalomfejlesztési alprojektje (Oktatás 2030 Tanulástudományi Kutatócsoport, EKE)
- Papp Gabriella, Perlusz Andrea, Schiffer Csilla, Szekeres Ágota & Takács István (2012): Két út van előttem...? Speciális és többségi intézmények közötti kooperáció és konkurencia a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában. Gyógypedagógiai Szemle, Vol. 2012/2. pp. 170-187.
- Perlusz, A.: Reflection of Inclusive Education in School Management In: Viktor Lechta, Blanka Kudlacová (szerk.): Reflection of Inclusive Education of the 21st Century in Correlative Scientific Fields: How to Turn Risk into Chances Bratislava: Slovak Academy of Sciences, 2013. 94-101.p. (ISBN:978-80-224-1336-7)
- Varga Aranka (2015): Az inklúzió szemlélete és gyakorlata Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi Intézet Romológia és Nevelésszociológia Tanszék Wliskoeki Henrik szakkollégium Pécs
- UNESCO (2005): Guidelines for Inclusion: Ensuring Access to Education for All.
- Zászkaliczky Péter (szerk.) (2013): A társadalmi és az iskolai integráció feltételrendszere és korlátai. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó.

Jogszabályok:

- 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról.
- 2011. CXC. törvény a nemzeti köznevelésről.
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről.
- A BTMN tanulók ellátásának jelenlegi szabályai, az értékelés és minősítés alóli felmentés és szöveges értékelés kifizető rendszerben történő kivezetésével kapcsolatos tudnivalók. (2017). EMMI munkaanyag
- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) módosításáról.
- Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához.
- 2007. évi XCII. törvény a Fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről.
- EFOP 3.2.15 projektben kifejlesztett Okostantervben létrehozott Helyi Tanterv (HT)
- Convention on the Rights of Persons with Disabilities, 1993
http://www.ohchr.org/Documents/Publications/AdvocacyTool_en.pdf

Szakképzéskutatások

Oktató: Dr. Benke Magdolna

Időpont: április 27. 12.00 óra

A téma vizsgálata keretében a szakképzést olyan összetett rendszernek tekintjük, amelynek a domináns munkaerőpiaci igények kielégítésén túlmenően fontos szerepe van az alapvető tanulási kompetenciák elsajátításában, az aktív, felelős állampolgári lét kialakulásában, a helyi közösségek életében, a közösségi-alapú kultúra fejlesztésében, s egy adott térség fejlődésében is. Megvizsgáljuk, hogy milyen körülmények segítik, illetve gátolják a szakképzés ilyen komplex rendszerként való kezelését, különös tekintettel a szakképzéssel kapcsolatos rövidtávú érdeklődési viszonyokra és a presztízsprblémákra. Ehhez egy friss kutatás alapján összehasonlítjuk a középfokú szakképzés helyzetét két közép-kelet-európai országban. Áttekintjük a Cedefop kutatásai nyomán született új szakképzési foratókönyveket a szakképzés jövőbeli lehetséges fejlesztési irányairól, s azok hazai relevanciáját. Gyorsan változó világunkban a témakör tanulmányozása számos új kérdést vet fel, s lehetőséget nyújt arra is, hogy ismert kérdéseket a megszokottól eltérő megközelítéssel vizsgáljunk. Az egyik érdekes jövőre vonatkozó kutatási kérdés, hogy a haszonelvű gazdaság szemlélettől elforduló képessz szemlélet vajon milyen új lehetőségeket vázol fel a szakképzési partnerség számára.

A kurzus teljesítése: 40.000 karakter terjedelmű dolgozat, ami a doktori értekezés egyik elméleti fejezetének alapját képezi.

Ajánlott irodalom:

- Benke, M. – Rachwał, T. (2022, forthcoming). The Evolution of Vocational Education and Training in Hungary and Poland 1989-2035 (HERJ) (A linket később adom meg.)
- Benke, M. (2021). The Role of Vocational Training Institutions in Reducing Disadvantage. In Nägele, C.; Stalder, B.; Weich, M. (Eds.) Pathways in Vocational Education and Training and Lifelong Learning. Proceedings of the 4th Crossing Boundaries Conference in Vocational Education and Training, Muttentz and Bern online, 8. - 9. April 2021, European Research Network on Vocational Education and Training, VETNET, University of Applied Sciences and

Arts Northwestern Switzerland and Bern University of Teacher Education, Muttenz and Bern, pp. 77-81. DOI: 10.5281/zenodo.4609964

- Benke, M. (2019). Gondolatok a tanulóközösségek kutatásához. *Kultúra és közösség*. 10 (2), 5-15. Gondolatok a tanuló közösségek kutatásához DOI 10.35402/kek.2019.2.1 https://www.kulturaeskozsoseg.hu/pdf/2019/2/01_Benke_2019_02.pdf,
- Benke, M. (2019): Vocational education and training, the contested partner in innovation projects: Questions and remarks. In: Trends in vocational education and training research: Proceedings of the European Conference on Educational Research (ECER), Vocational Education and Training Network (VETNET). Ed.: Barbara E. Stalder, Christof Nägele, VETNET, Bern, 77-84. <https://doi.org/10.5281/zenodo.337143>
- Benke, M. (2016a): A tanuló közösségek és a szakképzés. In: EDUCATIO, 25 (2), 184-197. [file:///C:/Users/PC/Downloads/2016-2_tan3%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/PC/Downloads/2016-2_tan3%20(3).pdf)
- Györgyi, Z. (2019). Változások a hazai szakképzésben 2004 - 2019. EDUCATIO, 28 (1), 105–120. DOI: 10.1556/2063.28.2019.1.8. <https://akjournals.com/view/journals/2063/28/1/article-p105.xml>
- Lassnigg, L., Deitmer, L., Benke, M., Hauschildt, U., Tacconi, G., & Perini, M. (2018). Problems of VET governance and scope for improvement - a comparative view. In C. Nägele & B. E. Stalder (Eds.), Trends in vocational education and training research. Proceedings of the European Conference on Educational Research (ECER), Vocational Education and Training Network (VETNET) (pp. 208–217). <https://doi.org/10.5281/zenodo.1319676>
- Chisvert-Tarazona, M.J., Moso Diez, M., Marhuenda-Fluixá, F. (Eds.) (2021). Apprenticeship in dual and non-dual systems Between tradition and innovation. Peter Lang. (Egyes fejezetekhez linket később adok meg.)
- Marhuenda-Fluixa, F. (Ed.) (2017). Vocational Education beyond Skill Formation. Peter Lang. (Egyes fejezetekhez linket később adok meg.)
- Wheelahan, L., Moodie, G, Lavigne, E., Mou, Samji, F., & Lindsay, C. (2019). Theorising the role of public vocational education institutions using the capabilities approach. In B. E. Stalder & C. Nägele (Eds.), Trends in vocational education and training research, Vol. II. Proceedings of the European Conference on Educational Research (ECER), Vocational Education and Training Network (VETNET) (pp. 445–453). <https://doi.org/10.5281/zenodo.3358917>
- (Sen, A. (2003): A fejlődés mint szabadság. Európa Könyvkiadó, Budapest.)

Felsőoktatás-pedagógiai kutatások

Oktató: Dr. habil. Kálmán Orsolya

Időpont: május 11. 12.00 óra

A felsőoktatásban a tanulás és tanítás kérdései egyre inkább felértékelődnek, aminek számos okát láthatjuk nemzetközi és hazai szinten is. Központi kérdés egyfelől az oktatás eredményessége, az, hogy hogyan lehet a hallgatók széles körének tanulását eredményesen támogatni, hogyan lehet a lemorzsolódást csökkenteni pedagógiai eszközökkel is; másfelől pedig az, hogy hogyan lehet megfelelni olyan újabb, a felsőoktatást érő kihívásoknak, mint például a kulcskompetenciák fejlesztése vagy az online oktatás. E gyakorlati kérdések és kihívások szakszerű értelmezéséhez az előadás a felsőoktatás-pedagógia néhány meghatározó elméleti keretét, nemzetközi és hazai kutatását tekinti át. Az előadás így három fő téma köré rendeződik. (1) A hallgató- és tanulásközpontú felsőoktatás értelmezése és kutatása, aminek kapcsán különösen fontos a hazai árnyalt, szakmai diskurzus erősítése. (2) Az oktatók szakmai fejlődése és tanulása, hiszen a tanítás eredményessége, innovativitása nagymértékben az oktatók kezében van. (3) Az oktatásfejlesztés, az oktatók szakmai-pedagógiai tanulásának támogatása, mivel az ezzel kapcsolatos új irányok és kutatási eredmények azok, amelyek képesek változásokat elősegíteni a felsőoktatás tanulási-tanítási gyakorlatában.

Szakmódszertani kutatások

Romakutatások

Oktató: Dr. Jenei Teréz

Időpont: február 16. 9.00 óra

A rövid kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a magyarországi cigány/romakutatások vázlatos történetével, tipológiájával, sokféleségével, oktatás-és nevelésszociológiai aspektusával. A kurzuson az alábbi témák feldolgozására kerül sor:

Elnevezések: Cigány vagy roma? Ki a cigány? A magyarországi cigánykutatások tipológiája. A magyarországi cigánykutatások vázlatos története a kezdetektől a rendszerváltásig. Szociológiai, kulturális antropológiai és szociálpszichológiai (előítélet) cigánykutatások a rendszerváltás után, különös tekintettel az oktatás- és nevelésszociológiai megközelítésekre (a cigányok iskolázottsági mutatói, az integráció és szegregáció problémái, a pedagógusok attitűdje; cigány fiatalok a felsőoktatásban)

A kurzus teljesítése: 40.000 karakter terjedelmű dolgozat, ami a doktori értekezés egyik elméleti fejezetének alapját képezi.

Ajánlott irodalom:

- Dupcsik Csaba: A magyarországi cigányok/romák a hétköznapi és a tudományos diskurzusok tükrében. MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont, Budapest, 2018. https://szociologia.tk.hu/uploads/files/2018/dupcsik_roma.pdf
- Kemény István—Janky Béla—Lengyel Gabriella: A magyarországi cigányság 1971-2003. Gondolat Kiadó, MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet, Budapest, 2004. <https://kisebbségkutato.tk.mta.hu/a-magyarorszag-i-ciganysag-1971-2003>
- Szilágyi Ferenc – Péntes János (szerk.): Roma népesség Magyarország északkeleti határtérségében. Partium Kiadó, Csíkszereda, 2016.
- Péntes János – Tátrai Patrik – Pásztor István Zoltán: A roma népesség területi megoszlásának változása Magyarországon az elmúlt évtizedekben. Területi Statisztika 2018/1. <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/terstat/2018/01/ts580101.pdf>
- Orsós Anna (szerk.): A romológia alapjai. PTE BTK Neveléstudományi Intézet, Pécs, 2015. <http://mek.oszk.hu/14700/14735/14735.pdf>
- Póczik Szilveszter: Cigány integrációs problémák. Kölcsey Intézet, Budapest, 2003.
- Forray R. Katalin – Hegedűs T. András: Cigányok, iskola, oktatáspolitikai. Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2003.
- Cserti-Csapó Tibor: Az uniós roma oktatáspolitikai – magyar tanulságok. Educatio 28 (1) 58-74. 2019.
- Károlyi Júlia: Párhuzamos világok, eltérő gyermekképek. In: Szabolcs Éva (szerk.): Milyen a gyerekcigány? Eötvös József Kiadó, Budapest, 2007. pp. 67-115.
- Neményi Mária: Interetnikus kapcsolatok hatása az identitásra. Szociológiai Szemle 22:2. 2012. pp. 27-53. http://szociologia.hu/dynamic/szocszemle_2012_2_nemenyi.PDF

Kutatások a nyelvoktatás területén

Oktató: Dr. Szabó Fruzsina

Időpont: március 23. 12.00 óra

Magyarországon a nyelvoktatás problémája nemcsak didaktikai kérdés, hiszen hazai (Öveges & Csizér 2018) és nemzetközi (Eurobarometer 2018) eredmények is felhívják a figyelmet arra, hogy az idegennyelv-oktatás hatékonysága messze elmarad az európai átlagtól. Mindezek az adatok arra utalnak, hogy generációkon ível át az idegennyelv-oktatásunk sikertelensége. Ennek az okai összetettek, melyeket az oktatáspolitikai sem veszített szem elől: a NAT (2012) fokozottan kiemeli, hogy az idegen nyelven történő kommunikáció képessége, valamint a közoktatásban folyó idegennyelv-oktatás alacsony hatékonyságának javítása a legfontosabb célok közé tartoznak. Azonban sem a NAT, sem a kerettantervek nem térnek ki a hátrányos helyzetű nyelvtanulók sajátos helyzetére, és ugyanazt a

célkitűzést fogalmazza meg szociális háttértől függetlenül a hátrányos helyzetű régiók nyelvtanulói számára is.

Az idegennyelv-oktatás problematikáját számtalan szempontból kutatták, mely során a kialakult szakirodalmi diskurzus az alábbi legfontosabb témákat részesíti előnyben: a nyelvvizsga megkerülhetetlen szerepe (Nikolov & Vígh 2012, Fekete & Csépes 2019), a nyelvpedagógiai motiváció (Dörnyei 2001, Al-Hoorie 2017), a fordítás didaktikája (Klaudy 2007, Cook 2010), a nyelvhelyesség és az érthetőség dichotómiája (Ellis 1985, Ortega 2009), a digitális kompetenciák (Prensky 2001, Neumeier 2005, Kétyi 2016), a 21. századi készségek (Prievara 2015), a diszlexia a nyelvtanulásban (Kormos és mtsai 2019, Schneider & Crombie 2003), illetve a kéttannyelvű oktatás (Lambert 1981, Eisenstein 1980). A magyar nyelvű szakirodalom áttekintése közben azonban egy jelentős hiátus tűnik ki: a hátrányos helyzetű tanulók nyelvtanulását és az esélyegyenlőséget feltáró tanulmányok száma elenyésző. Egy olyan területre téved itt a kutató, melyet a NAT és a kurrens szakmai viták is mellőznek. Jelen főkéllégium egyik legfontosabb célkitűzése, hogy hiánypótló relevanciájával rávilágítson a hátrányos helyzetű nyelvtanulók nyelvtanulási nehézségeire, szokásaira, feltárja a jellegzetes nyelvtanuló stílusjegyeket mind nyelvtanulói, mind nyelvtanári szemszögből.

A kurzus teljesítése: 40.000 karakter terjedelmű dolgozat, ami a doktori értekezés egyik elméleti fejezetének alapját képezi.

Kutatások a természettudományok oktatása és a fenntarthatóságra nevelés területén

Oktató: Dr. Mónus Ferenc

Időpont: május 4. 12.00 óra

A kurzus célja, rövid leírása: A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a természettudományok és elsősorban a fenntarthatóságra nevelés kutatásának céljaival, kurrens hazai és nemzetközi eredményeivel, továbbá a kapcsolódó kutatómódszertani kihívásokkal.

A kurzus első része vázlatosan kitér a természettudományok oktatásának kutatásában szerepet játszó fő célokra, néhány a természettudományok kutatásával foglalkozó hazai tanulmányra, illetve a természettudományos ismeretek hazai közoktatási méréseire (PISA) és ezzel kapcsolatos hazai eredményekre.

A kurzus továbbá kitér a természettudományos pedagógiai módszertanhoz kapcsolódó sajátosságokra (pl. szabadtéri oktatási programok és módszerek hatása a szociális készségekre, szövegértésre és problémamegoldásra), a fenntarthatóságra nevelés módszertanára, a fenntarthatóság fogalmkörének ismertetésére, továbbá a fenntarthatósághoz kapcsolódó kompetenciákra, és fejlesztésüknek fontosságára.

Végezetül, a kurzuson ismertetésre kerülnek olyan friss kutatások, amelyek vizsgálják a fenntarthatósági kompetenciákhoz kapcsolódó attitűdöket a hazai oktatás több szegmensében (általános iskolától az egyetemekig), ezen attitűdök formálását célzó fenntarthatósági nevelési programok (pl. Fenntarthatósági Témahét) vagy törekvések (ökoiskolai vagy egyéb iskolai környezeti nevelési törekvések) hatékonyságát, kimutatható hatásait a diákokra. Továbbá azokat a pedagógiai módszereket, pedagógusképzésben, illetve egyetemi képzésekben való ismertségüket, amelyek különböző hatékonysággal fejlesztik az egyes fenntarthatósági kompetenciákat.

A kurzus teljesítése: 40.000 karakter terjedelmű dolgozat, ami a doktori értekezés egyik elméleti fejezetének alapját képezi.

Ajánlott irodalom:

Mónus Ferenc (2020). A fenntarthatóságra nevelés trendjei, lehetőségei és gyakorlata – A közép- és felsőoktatásban. CHERD, Debrecen. <https://sites.google.com/view/esd-book-2020/>

Speciálkollégiumok

Angol összehasonlító pedagógia

Oktató: Dr. Inántszy-Pap Ágnes

Időpontok: március 9, április 6, április 13. 12.00 óra

A kurzus célja: A neveléstudomány angol nyelvű tudományos szókincsével való megismerkedés, illetve ezen szakkifejezések alkalmazása egy angol nyelvű tudományos igényű szakmai előadás megtartása során.

A kurzus teljesítése: A saját kutatási eredmények angol nyelvű bemutatása egy tudományos igényű előadás keretében, amit a kurzusvezetője és a kurzustársak elemeznek és értékelnek.

Német összehasonlító pedagógia

*„VERGLEICHENDE PÄDAGOGIK: DEUTSCH” SPEZIALKOLLEG FÜR
PROMOTIONSTUDENT/INNEN*

Oktatók: Prof. Dr. Brezsnayánszky László, Dr. habil. Rébay Magdolna

Időpontok: március 9, április 6, április 13. 14.00 óra

Ziele des Seminars: Das Ziel des Seminars ist anhand der Fachliteratur die deutsche erziehungswissenschaftliche Fachsprache kennenzulernen und diese in Wort und Schrift zu benützen. Zum theoretischen Teil der Dissertation wird deutschsprachige Fachliteratur – v. a. Artikel – gesammelt, bearbeitet und interpretiert. Diese Studien werden gemeinsam unter Mitwirkung der Doktorvater bzw. Doktormutter ausgewählt.

Erwartungen

1. Das Kennenlernen des deutschen Schulwesens und die deutschen Grundbegriffe der Erziehungswissenschaft anhand von gemeinsam übersetzten und analysierten Texten.
2. Die Zusammenfassung einer oder mehreren deutschsprachigen Studien in ungarischer Sprache (in etwa 30.000 Zeichen) um die internationale theoretische Einbettung des Promotionsthemas vorzubereiten.

Pflichtliteratur

- Döbert, Hans; Hörner, Wolfgang; von Kopp, Botho; Reuter, Lutz R (Hrsg., 2017): Die Bildungssysteme Europas. [s. l.]: Schneider Verlag Hohengehren.

Zeitpunkt des Seminars

Drei Sitzungen (am 9. März, am 6. und am 13. April) zwischen 14 und 16 Uhr an der Universität (im Raum 201/A). Die Kandidaten/Innen müssen ihre Teilnahmeabsicht bis zum 28. Februar 2022 unter rebay.magdolna@arts.unideb.hu angeben.

Kutatási gyakorlatok

Kutatási szeminárium (I-II. évfolyam)

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

Időpontok: február 23-tól (11 hét) 10.00 óra

A kutatási szeminárium célja kettős. Egyrészt a doktorandusz által végzett (empirikus, dokumentatív, levéltári stb.) kutatás eredményeit elemző, publikálásra előkészületben lévő tanulmányszöveg és az ennek alapján készült összefoglaló előadás elsődleges prezentálására teremt alkalmat. Másrészt a szeminárium a tudományos viták koreográfiája szerint épül fel, melynek része az opponensek véleményének ismertetése, a nyilvános vita valamint a vita során felmerült kérdésekre való válaszadás. A szemináriumon bemutatott kutatási probléma és részeredmény exponálása után a szeminárium valamennyi résztvevője hozzászól és véleményt nyilvánít. A szeminárium nemcsak magának a problémának az elemzése, hanem a róla folyó vita, az abba való bekapcsolódás, a közös gondolati és verbális építkezés élménye és tovább inspiráló hatása. Összességében a szeminárium célja olyan készségek és technikák formálása, amelyekkel a hallgató képes saját kutatói véleményét képviselni és saját álláspontját megvédeni, mások álláspontját megérteni és a kutatótársak javaslatait hasznosítani. A szeminárium alapvető hozzájárulás ahhoz is, hogy a hallgató fölkészülhessen a majdani tézisvédésre, illetve disszertációja nyilvános vitájára.

Oktatáskutatás módszertana II. (I. évfolyam)

Oktató: Prof. Dr. Polónyi István

Időpontok: február. 23. 14:00 óra, március 23. 16:00 óra, április 20. 14.00 óra

A kurzus célja, hogy betekintést nyújtson a doktoranduszok számára az oktatás- ill. a társadalomtudományi kutatómunka sajátosságai, megismertesse a legfontosabb oktatás-statisztikai forrásokat, a survey és az interjú lépéseit, folyamatát, módszereit, etikai kérdéseit, s az eredmények közzétételének kritériumait.

A legfontosabb témák:

- A kutatás-módszertan alapkérdései.
- Survey: kérdőívszerkesztés, kérdőív felvétel, és feldolgozás.
- Interjú
- Pedagógiai kísérlet
- Alapsokaság és minta.
- Kutatás etika

A kurzuson végzett tevékenység követelménye, értékelése:

- A szeminárium alatt kiselőadás tartása a saját kutatási kérdések, a kutatási módszerek, valamint azon belül egy kérdőív és/vagy interjúvázlat elkészítésének és a minta meghatározásának lépéseiről,
- A szemináriumi munka végén **a hallgatók házi dolgozatként egy kérdőíves adatfelvételt terveznek meg, vagy strukturált interjú vázlatot készítenek**, - elsősorban saját kutatási témájukkal összefüggésben (ill. más jellegű téma esetében az előadóval egyeztetett témában). Továbbá **beküldik végleges kutatási tervüket.**

A házi dolgozat leadásának határideje: 2022. június 5. (istvan.polonyi@arts.unideb.hu)

Kötelező irodalom:

BABBIE, Earl: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest, 2000.

Ajánlott irodalom:

- ERANUS Eliza, LÁNG Sarolta, MÁTH András és RÁCZ Attila (2006): A kérdőíves adatfelvétel újabb módszerei: telefonos, számítógéppel támogatott és internetes adatgyűjtés <http://tettconsult.eu/books/TelkutHTM/szovgyujtpdf/12-Lizi.pdf>
- ERIKSON, Robert – John H. GOLDTHORPE: A kutatás elméleti alapja, adatai és stratégiája
- http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0010_2A_19_Tarsadalmi_retegzodes_olvasokonyv_szerk_Gecser_Otto/ch03s06.html
- FALUS IVÁN (2004): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe Műszaki K.
- HELTAI, E. –TARJÁNYI, J. (1999) A szociológiai interjú készítése. Adatfelvétel és módszertan. Társi, Budapest. <http://www.tarki.hu/adatbank-h/kutjel/html/a509.html>
- HÉRA GÁBOR – LIGETI GYÖRGY (2005): Módszertan. Bevezetés a társadalmi jelenségek kutatásába. Osiris, Budapest
- KÉRDŐÍVES ADATFELVÉTEL szerv.socio.u-szeged.hu/HEFOP/Adatfelvétel/Adatfelvétel.doc
- KONTRA József (2010) A pedagógiai kutatások módszertana <http://mek.oszk.hu/12600/12648/12648.pdf>
- KONTRA Miklós (2004) A társadalomtudományi kutatások néhány etikai vonatkozásai http://web.unideb.hu/~tkis/szemle_2004_3_kontra.pdf
- MASON, J. (2005) Kvalitatív kutatás. József Műhely Kiadó, Budapest
- PINTÉR Róbert – KÁTAY Bálint (2010): A hibrid adatfelvétel módszertani kihívásai http://www.ksh.hu/statszemle_archive/2010/2010_07-08/2010_07-08_723.pdf
- TUDOMÁNYETIKAI KÓDEX Magyar Tudományos Akadémia Budapest, 2010 http://mta.hu/data/cikk/11/97/91/cikk_119791/etikai_kodex_net.pdf
- TUDOMÁNYOS ETIKA (Magyar Szociológiai Társaság) http://www.szociologia.hu/tudomanyos_etika/

Oktatáskutatás módszertana IV. (II. évfolyam)

Oktató: Prof. Dr. Polónyi István

Időpontok: március. 2, március 16, április 13. 16.00 óra

A **kurzus célja**, hogy megismertessen az oktatáskutatás során használható hazai és nemzetközi statisztikai forrásokkal.

A kurzuson végzett tevékenység követelménye, értékelése:

A szeminárium munká végén a hallgatók házi dolgozatként statisztikai adatkeresést, elemzést és feldolgozást készítenek, elsősorban saját kutatási témájukkal összefüggésben (ill. más jellegű téma esetében az előadóval egyeztetett témában).

Legfontosabb források (amelyekkel foglalkozunk):

Lekért adatbázisok

- Felvételi adatbázis
- DPR adatbázis

Magyar statisztikai kiadványok:

- Oktatási évkönyvek: Statisztikai tájékoztató Oktatási évkönyv
- Munkaerő-piaci helyzetkép
- Kutatás-fejlesztés
- Felsőoktatási statisztikai évkönyvek

Néhány fontos magyar statisztikai adatforrás:

- OH honlapján lévő statisztikák: felsőoktatási, közoktatási, érettségi, nyelvvizsga stb.)
- kir

KSH honlapján elérhető néhány fontosabb statisztikák

KSH interaktív adatbázisok (országos, és NUTS3 korfa)

Népszámlálási adatbázis

Mikrocenzus

Demográfiai kutatások

Felvételi statisztikák

Költségvetések, beszámolók

Kincstár adatbázisa

Munkaügyi adatbázis, bér-tarifa adatbázis

Néhány nemzetközi statisztikai adatforrás:

- UNESCO
- UNICEF
- WHO
- ILO
- World Bank
- CIA
- EUROSTAT
- OECDStat
- Barro_Lee
- Wittgenstein

Könyvtárak adatbázisai

- külföldi: OECD, World Bank, UNESCO, EU, ET, ILO
- néhány hazai (OSZK, Szabó E, DE, KRE, PTE, EKE)

A fentiek mellett a résztvevő hallgatók témájához kapcsolódó adatbázisok feltárás.

Kutatásmódszertan II. (I. évf.)

Oktató: Dr. habil Fényes Zsuzsanna Hajnalka

Időpontok: március 2, március 16. 12.00 óra

A kurzus célja: A kurzus célja a doktoranduszok felkészítése a disszertáció empirikus elemzéseire, az SPSS program segítségével. A kurzus első félévében az adatbáziskészítésről és hipotézisvizsgálásról volt szó a legegyszerűbb eljárások és SPSS utasítások segítségével, ebben a félévben pedig a többváltozós statisztikai módszerekbe nyújtunk betekintést.

Tematika

1. Látens változós modellek I.: A főkomponens és faktor elemzés elméleti háttere és gyakorlati alkalmazása.
2. Látens változós modellek II.: A klaszterelemzés elmélete és alkalmazásai.
3. Oksági modellek: A lineáris és logisztikus regresszió alapjai. (ha jut rá idő)

Számonkérés: Az órai munka és házi feladatmegoldás alapján (a részvétel kötelező), illetve félév végén szóbeli vizsga is lesz, mindkét félév anyagából.

Ajánlott irodalom:

- Kolosi Tamás – Rudas Tamás: Empirikus problémamegoldás a szociológiában OMIKK, TÁRKI Budapest, 1988.
- Sajtos László – Mitev Ariel: SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv Alinea Kiadó Budapest
- Székelyi Mária – Barna Ildikó: Túlélőkészlet az SPSS-hez Többváltozós elemzési technikákról társadalomkutatók számára Typotex Kiadó 2002
- Moksony Ferenc: Gondolatok és adatok. Társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése Osiris Kiadó Budapest, 2018 (friss kiadás).
- Falus Iván – Ollé János: Statisztikai módszerek pedagógusok számára OKKER Kiadó 2000.

Kutatásmódszertan IV. (II. évf.)

Oktató: Dr. Bacskai Katinka

Időpontok: március 9, április 6, április 20. 12.00 óra

A kurzus célja a hazai és nemzetközi tanulói teljesítménymérések történetének és logikájának rövid áttekintése, valamint az OKM adatbázisok alkalmazhatóságának tétele és az elemzésre való előkészítése, az elemzés előnyeinek és korlátainak ismertetése. A kurzus során számba vesszük az OKM lehetséges felhasználási területeit. A felhasználás során az OKM olvashatóvá tétele, a különálló adatbázisok

meghatározott mutatók szerinti összeillesztése, az adatok aggregálása, szűrése kerül előtérbe. Megismerkedünk továbbá az iskolai hozzáadott érték fogalmával és saját változót képezünk. Ezen túl a hallgatók számára lehetőség nyílik saját kutatási problémák vizsgálatára is. A kurzus során a már megszerzett spss tudásra építünk, elsősorban ezt gyakoroljuk, ill. egészítjük ki. Ebben a félévben kiemelt cél a szülői bevonódás vizsgálata.

Tematika:

- 1.: A teljesítménymérések rövid története. Hazai teljesítménymérések és problémái. Az OKM adatok olvasása, a változók megismerése, adatbázisok összeillesztése.
- 2.: Az adatok csoportosítása, szűrése. Saját kutatási kérdésekre válaszok keresése.
- 3.: Többváltozós elemzések.

Számonkérés:

A teljesítéshez két fájlt kell benyújtani, melynek határideje 2022. AUG. 9.:

1. A létrehozott adatbázishoz tartozó teljes syntaxot, amely tartalmazza aggregate, select, split parancsokat.
- 2.a. . Egy min. 15.000 karakter terjedelmű, táblázatokat is tartalmazó, min. három adatelemzési módszert alkalmazó empirikus leírást, amely a létrehozott adatbázis adatain alapul (szakirodalom nem feltétel). Ennek tematikáját tekintve vagy a doktorandusz disszertációjához, vagy a kutatási projekthez kell kapcsolódnia. Az első alkalom végén a témákat a második alkalom végén a módszertant is egyeztetni fogjuk.

VAGY

- 2.b. részvétel egy közös publikáció megírásában, amely tanulmány a CEJER Iskolai bevonódás témájú különszámában jelenik majd meg 2022 tavaszán.

(Az a hallgató, aki részt vesz mindhárom alkalommal a szemináriumon, az első pontot és a második pont egy részét már az órákon teljesíteni tudja.)

Szükséges eszközök: a kurzus teljesítéséhez az órákra internettel és SPSS programcsomaggal ellátott laptopot kell hozni.

Ajánlott irodalom:

- BALÁZSI ET AL. 2012. A PIRLS és a TIMSS 2011 tartalmi és technikai jellemzői Budapest, Oktatási Hivatal.
- HALÁSZ G 2009. Tényekre alapozott oktatáspolitikai és oktatásfejlesztés. In: Pusztai Gabriella és Rébay Magdolna (szerk.): Ké az oktatáskutatás? Tanulmányok Kozma Tamás 70. születésnapjára pp. 187–191. Csokonai Könyvkiadó, Debrecen. .
- MOLNÁR GY. 2005. Az objektív mérés lehetősége: a Rasch-modell. Iskolakultúra. 2005/3.
- NYITRAI ET AL. 2019. Iskolai teljesítmény és szülői bevonódás. Psychologia Hungarica VII/2. 7–28.
- SZÉLL, K. (SZERK.) 2015. Mit mér a műszer? OFI, Budapest.
- SZÉLL K., BACSKAI K. & BORBÉLY SZ. 2016. Hozzáadott érték a közoktatásban. In: Pusztai G., Bócsi V. & Ceglédi T. (szerk.): A felsőoktatás (hozzáadott) értéke. Közéletek az intézményi hozzájárulás empirikus megragadásához. Nagyvárad – Budapest: Partium Könyvkiadó, Personal Problems Solution, Új Mandátum Könyvkiadó. 69–77.

Valamint a kompetenciamérések országos jelentései

Szabadon választható kurzusok

Kutatócsoport-munka

CHERD szeminárium

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

A doktoranduszok és doktorjelöltek egyik legfontosabb gyakorlóléhelye a Debreceni Egyetem Felsőoktatási Kutató és Fejlesztő Központja (CHERD-Hungary), mely nemcsak a felső- hanem a közoktatás területén végez kutatásokat. A kutatások másfél évtizede vizsgálják az intézményi és tanulói/hallgatói döntéseket, nagymintás adatfelvételek és kvalitatív adatalkotó munka eredményeképpen hatalmas adatanyag áll rendelkezésre, melyhez a Központ által beszerzett országos és nemzetközi adatbázisok társulnak. A Központ tudományos kutatási és fejlesztési és innovációs pályázatokon vesz részt, a kutatói gyakorlat során a doktoranduszok nemcsak alkotó részesei a kutatásoknak, hanem hazai és nemzetközi folyóiratokban és konferenciákon való megjelenésre is felkészülünk, s az itt végzett munka képezi több disszertáció magját is.

Pedagógusok szülői elköteleződést erősítő képességének fejlesztése. Iskolák és családok kapcsolata a pedagógusok olvasatában. Kvalitatív problémafeltáró elemzés a gyakorlatban

Oktató: Dr. Ceglédi Tímea

A kurzus célja: A kurzus során bevezetésre kerül a Pedagógusok szülői elköteleződést erősítő képességének fejlesztése kutatás elméleti háttere, amelyre alapozva problémafeltáró interjúelemzést végzünk. A kurzus résztvevői gyakorlatközpontú interaktív kutatócsoport-munka keretében megismerkednek a kvalitatív kutatások módszertanával, annak gyakorlati alkalmazásával. Követelmények: 1) 5-10 előre megadott interjú kódolásának elvégzése egyénileg; 2) munkacsoportonként egy 15-30 ezer karakteres elemző tanulmány elkészítése. Egy munkacsoport 2-4 főből áll, témától függően.

Ajánlott szakirodalom:

- ATLAS.ti 7 User Guide and Reference https://atlasti.com/wp-content/uploads/2014/05/atlasti_v7_manual_201312.pdf
- Babbie, Earl: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest: Osiris. (vonatkozó fejezetek)
- Creswell, John W. (2012): Educational research. Pearson. <http://basu.nahad.ir/uploads/creswell.pdf>
- Heltai Erzsébet & Tarjányi József (1999): A szociológiai interjú készítése. Budapest
- Kovács Éva (szerk.) (2007). Közösségtanulmány. Módszertani jegyzet. Néprajzi Múzeum – PTE-BTK. REGIO Könyvek. <https://kisebbssegkutato.tk.mta.hu/uploads/files/olvasoszoba/regiokonyvek/kozossegtanulmany.pdf>
- Krippendorff, Klaus (1995): A tartalomelemzés módszertanának alapjai. Balassi, Budapest <https://www.szaktars.hu/balassi/view/krippendorff-klaus-a-tartalomelemzes-modszer-tan-anak-alapjai-1995/>
- Mason, Jennifer (2005): Kvalitatív kutatás. Jászóveg Műhely Kiadó Budapest.
- Patton, Michael Quinn (2001): Qualitative Research & Evaluation Methods. Thousand Oaks, London, New Delhi: Sage.
- Seidman, Irving (2002): Az interjú mint kvalitatív kutatási módszer. Kutatás-módszertani kiskönyvtár. Műszaki Könyvkiadó, Budapest
- Spencer, Liz & Jane Ritchie and William O'Connor (2003): Analysis: Practices, Principles and Processes QUALITATIVE RESEARCH PRACTICE. A Guide for Social Science Students and Researchers. London, Thousand Oaks, New Delhi

A családdal való együttműködésre történő felkészítés a pedagógusképzésben

Oktató: Dr. Chrappán Magdolna

A kurzus célja: A kurzus az MTA szakmódszertani kutatáshoz kapcsolódik, s azt kívánjuk feltárni, hogy hazánkban és külföldön miképpen jelenik meg a pedagógusképzésben a szülővel való együttműködésre történő felkészítés. Ennek részeként a félév során a következő tevékenységek zajlanak: szakirodalmi feltárás; képzési dokumentumok elemzése; interjúkészítés a tanárképzésben érintettekkel (oktatók, hallgatók, terepen dolgozó pedagógusok); képzési jó gyakorlatok összegyűjtése.

Követelmény:

- a fenti tevékenységek közül legalább egyben való intenzív részvétel és
- legalább két publikáció (tanulmány és vagy konferencia-részvétel) létrehozása (tanulmány esetében benyújtott vagy előkészítésre benyújtott kézirat, konferencia esetében benyújtott vagy elfogadott absztrakt).

Ajánlott irodalom:

- Bayley, S. (2011). *Academic Writing: A Handbook for International Students*. London: Routledge.
- Boonk, L., Gijsselaers, H. J. M., Ritzén, H. (2018). A review of the relationship between parental involvement indicators and academic achievement. *Educational Research Review*, 24, 10–30.
- Bruïne, Erica J. de, T. Martijn Willemsse, Jeanne D'Haem, Peter Griswold, Lijne Vloeberghs, & Sofie van Eynde (2014). „Preparing Teacher Candidates for Family-School Partnerships”. *European Journal of Teacher Education*, 37(4), 409–425.
- Chiu, Ming Ming (2007). Families, Economies, Cultures, and Science Achievement in 41 Countries: Country-, School-, and Student-Level Analyses. *Journal of Family Psychology* 21(3), 510-519.
- Csomós Gy. (2016). A magyarországi tudományos publikálás néhány sajátossága. *Magyar Tudomány*, 177, 226-235.
- Epstein, Joyce L., és Mavis G. Sanders (2006). „Prospects for Change: Preparing Educators for School, Family, and Community Partnerships”. *Peabody Journal of Education*, 81(2) 81–120.
- Fisher, Y., FitzGerald, A. M., & Olson, A. (2021). What Do Teacher-Education College Students Know about Parental Involvement: A Comparative Study between the U.S. and Israel. *Education and Urban Society*, 1–17.
- Flynn, Gregory V. (2007). Increasing Parental Involvement In Our Schools: The Need To Overcome Obstacles, Promote Critical Behaviors, And Provide Teacher Training. *Journal of College Teaching & Learning*, 4(2), 23-30.
- Hoover-Dempsey, K. V., Walker, J. M. T., Jones, K. P., & Reed, R. P. (2002). Teachers Involving Parents (TIP): results of an in-service teacher education program for enhancing parental involvement. *Teaching and Teacher Education*, 18(7), 843–867. [https://doi.org/10.1016/S0742-051X\(02\)00047-1](https://doi.org/10.1016/S0742-051X(02)00047-1)
- Kvale, Steinar (2005). Bevezetés a kvalitatív kutatás interjútechnikáiba. Jászöveg Műhely, Budapest.
- Mutton, Trevor, Katharine Burn, és Ian Thompson (2018). „Preparation for Family-School Partnerships within Initial Teacher Education Programmes in England”. *Journal of Education for Teaching: International Research and Pedagogy*, 44(3), 278–295.

A nevelés és oktatás családtudományi megközelítésben KINCS kutatások

Oktató: Dr. habil. Engler Ágnes

A családtudomány szerteágazó vizsgálati területei közül a neveléstudományi aspektus dominál a kurzus tematikájában. A családi élet és a családi szerepek, illetve az ezekre történő felkészülés nemcsak az informális, hanem a formális nevelés feladat is, ezért fontosak a családok és a köznevelési intézmények összehangolt nevelési és oktatási elvei, céljai, módszerei. A kurzus a Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS) debreceni kutatóirodájának (Neveléstudományi Kutatóközpont) tudományos tevékenységéhez kapcsolódik. A doktori kurzus hallgatói az aktuális kutatások elméleti vagy empirikus vizsgálati egységébe kapcsolódnak be.

Ajánlott irodalom:

- Demény Pál: Népeséggazdaság a közjó szolgálatában. Budapest, KSH NKI, 2016.
- Demény Pál: The political economy of global population change, 1950–2050. New York, Geoffrey McNicoll-lal, 2006.
- Duncan, Stephen F. and Goddard, H. Wallace 2016. *Family Life Education: Principles and Practices for Effective Outreach*. SAGE Publications.

- Engler Ágnes: Család mint erőforrás. Budapest, Gondolat, 2017.
- Kolosi Tamás – Szelényi Iván – Tóth István György (szerk.): Társadalmi Riport 2020. Budapest, TÁRKI, 2020.
- Komlósi Piroska (szerk.): Családi életre és kapcsolati kultúrára felkészítés. Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2014.
- Kopp Mária – Skrabski Árpád: A boldogságkeresés útjai és útvesztői. Budapest, L'Harmattan, KINCS, 2021.
- Monostori Judit – Őri Péter – Spéder Zsolt (szerk.): Demográfiai portré 2021. Budapest, KSH Népeségtudományi Kutatóintézet, 2018.
- Pusztai Gabriella (szerk.): Nevelésszociológia. Debrecen, 2021.
- Spéder Zsolt (szerk.): Család és népesség – itthon és Európában. Budapest, KSH Népeségtudományi Kutatóintézet – Századvég, 2005.
- Carol A. Darling – Dawn Cassidy: Family Life Education: Working with Families across the Lifespan. Long Grove, Waveland Press, 2014.
- Anne Lise Ellingsaeter – An-Magritt Jensen – Merete Lie: The Social Meaning of Children and Fertility Change in Europe. New York, Routledge, 2013.

Tanuló közösségek és társadalmi innovációk

Oktatók: Prof. Dr. Kozma Tamás, Dr. Márkus Edina

Cél: A Tanuló régiók Magyarországon (LeaRn) kutatás eredményeit felhasználva új kutatásba (LearnInnov) vizsgálatokba kapcsolódhatnak be a kurzus résztvevői. A társadalmi innovációk és a tanulás összefüggéseit vizsgáló kutatás épít az előzményekre, amelyekben a tanuló régiókat és közösségeket részben statisztikai, részben pedig terepkutatás segítségével kívántuk vizsgálni. A kurzus résztvevői közösen vizsgálják a társadalmi innovációk és a (felnőtt) tanulás kapcsolatait.

A LearnInnov kutatásba bekapcsolódók lektorált tanulmányait a Régió és Oktatás c. sorozat XIV. köteteként megjelentetjük.

Tevékenységek:

- A hallgatók a kutatás céljához és résztémáihoz kapcsolódóan szakirodalmi feldolgozást végeznek.
- Az előző kutatási szakaszban már tapasztalatot szerzett hallgatók a korábban vizsgált eseteik alakulását követik nyomon.
- Az új résztvevők új eseteket vizsgálnak a LeaRn-kutatásban kialakított kutatási módszerekkel. (Lásd az Irodalom menüpontot)
- Fölkészülés az ECER 2022 konferencián való részvételre (szekció szereplés).

Követelmények

- Terepmunka alapján esettanulmány készítése kb 30e karakter terjedelemben
- Esettanulmány alapján konferencia előadás készítése és bemutatása

A szülők szerepe az online zeneművészeti oktatásban

Oktató: Dr. Váradi Judit

2020 elején a világjárvány új kihívásokat állított az oktatás elé, amely jelentősen érintette a családok és a szülők addigi életvitelét is. Előző kutatásunkban az online művészeti oktatás tapasztalatait és hatását, valamint a kultúrafogyasztás új megjelenési formáit vizsgáltuk a zenepedagógusok és oktatók szempontjából. Eredményeink alapján megállapíthattuk, hogy a távoktatás a művészeti oktatás nem minden területén működik. Az esetleges lemorzsolódásban kiemelt szerepet kap, hogy a zenetanulás belső motivációja, a gyermekek zene iránti szeretete elegendő megtartó erőnek bizonyul-e, vagy az esetleges nehézségek leküzdésében nagyobb szerepet kap-e a külső motivációs bázis, amelyet elsősorban a családi háttér és a szülők zenével kapcsolatos viszonya befolyásol. Most induló kutatásunk a szülő szerepét vizsgálja az online művészeti nevelésben.

A magyarországi romák iskolázottsága, romák az iskolában

Oktató: Prof. Dr. Fónai Mihály

A tárgy a magyarországi romák iskolázottságát vizsgálja, történeti és szociológiai vonatkozásokban. Arra fókuszál, hogy milyen okai vannak a romák alacsony iskolai végzettségének, továbbá bemutatja az elmúlt évtizedekben lezajlott változásokat és folyamatokat. Elemzi azokat a jelenségeket, melyek okai és strukturális hordozói az alacsony végzettségnek és az iskolai kudarcoknak. Így vizsgálja a szegregációs és szelektációs folyamatokat, valamint a lehetséges, intézményes válaszokat (integrált, inkluzív, felzárkóztató oktatás).

A tárgy teljesítésének feltétele: dolgozat írása a témakörben, mely lehet:

- egy adott jelenség, folyamat szakirodalmi elemzése, legalább tíz forrás alapján
- empirikus esettanulmány készítése tetszőleges módszerrel, mely a témával összefüggő kérdést vizsgál

Irodalom:

- Andor Mihály (2001): Romák és oktatás. Iskolakultúra könyvek 8. Pécs: Iskolakultúra
- Cserti Csapó Tibor (2019): Az uniós roma oktatáspolitikája – magyar tanulmányok, EDUCATIO 28: (1) pp. 58-74.
- Fejes József Balázs – Szűcs Norbert (2018). Én vétkem. Helyzetkép az oktatási szegregációról. Szeged: Motiváció Oktatási Egyesület. 11-30., 31-55.
- Fiáth Titanilla (2002): A magyarországi roma népesség általános iskolai oktatása. in: Babusik Ferenc (szerk.): A romák esélyei Magyarországon: aluliskolázottság és munkaerőpiac - a cigány népesség esélyei Magyarországon. [Budapest] : Kávé : Delphoi Consulting. p. 11-70.
- Fónai Mihály: Romák és az iskola: Lehetőség a kitörésre? <http://ofi.hu/romak-es-az-iskola-lehetoseg-kitoresre>
- Fónai, Mihály (2020): Roma/cigány közösségek. In: Pusztai, Gabriella (szerk.) Nevelésszociológia: Elméletek, közösségek, kontextusok, Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó (2020) 408 p. pp. 177-205.
- Györgyi Zoltán (szerk.) (2015): Felzárkóztatás, hatásvizsgálatok. Budapest: OFI
- Zolnay János (2006): Integrációs és szegregációellenes oktatáspolitikai. In Kállai Ernő – Törzsök Erika szerk.: Átszervezések kora. Budapest: Európai Összeahasonlító Kisebbségkutatások Közalapítvány, 170-186.

Tanórán kívüli tanulás

Oktató: Dr. Imre Anna

A kurzus célja egy viszonylag új, sokoldalú témába való bevezetés néhány nemzetközi és hazai kutatás, ill. tanulmány segítségével. A tanórán kívüli tanulás a nemzetközi kutatási tapasztalatok szerint több lehetőséget rejt, ami hasznosítható lehet mind az esélykülönbségek csökkentése, a lemorzsolódás megelőzése, és az eredményes, élethosszig tartó tanulás megerősítése szempontjából is.

A tanórán kívüli, ill. az extrakurrikuláris tanulás kutatási lehetőségeinek megragadása nem könnyű, a kurzus ehhez kínál szempontokat. A kurzus első lépésben a téma előtérbe kerülésének okait, körülményeit járja körül, majd a közelebbi elemzés érdekében a legjellemzőbb elméleti, fogalmi és módszertani megközelítési lehetőségekre tér ki. A kurzus második részében néhány különböző ország tapasztalatait, ill. hazai tapasztalatokat bemutató, kutatásra épülő elemző tanulmány feldolgozása segítségével a témával kapcsolatos tapasztalatokat járjuk körül. A kurzus a téma kutatási, elemzési lehetőségeket és tapasztalatokat kiemelő feldolgozása során figyelmet fordít az elméleti, fogalmi és módszertani megközelítési lehetőségekre, és a gyakorlati megvalósítás egyes kérdéseire, eltéréseire is.

Követelmények: Részvétel, ill. írásos feladat vagy szóbeli beszámoló elvégzése

Ajánlott szakirodalom:

- Gordon Györi János (2020): Árnycsoportok: alapfogalmak, kutatás, lehetőségek. in: Educatio/2. 2020 DOI: <https://doi.org/10.1556/2063.29.2020.2.1>
- Imre Anna (2020) Tanulás félárnyékban. Educatio 29 (2), DOI: <https://doi.org/10.1556/2063.29.2020.2.4>
- Imre Anna-Ercsei Kálmán (2015) Eredményesség és támogatások összefüggései – pedagógusi és tanulói tapasztalatok. in: Imre A. (2015) (szerk.) Eredményesség és társadalmi beágyazottság. pp. 51-66.-
- Patall, E. et al. (2010) Extending the School Day or School Year: A Systematic Review of Research (1985-2009). In: Review of Educational Research. Vol. 80. No. 30. <https://www.jstor.org/stable/40927287>
- Pusztai Gabriella (2015): Az eredményesség kapcsolati beágyazottsági háttere. in: Imre A. (2015) (szerk.) Eredményesség és társadalmi beágyazottság. 25-36 p.
- Suter, L. E. (2015) Outside school time: an examination of science achievement and non-cognitive characteristics of 15-year olds in several countries. in: International Journal of Science Education. 2016. Routledge. <http://dx.doi.org/10.1080/09500693.2016.1147661>

Szabadon választható kurzusok **Kutatási- és tudományszervezési készségfejlesztés**

Szakirodalmi olvasó szeminárium

Oktató: Prof. Dr. Kozma Tamás

A kurzus célja:

- A neveléstudomány / oktatáskutatás néhány vezető folyóiratának folyamatos figyelemmel követése
- A szaknyelvi szókincs gazdagítása
- Az elektronikus folyóirat hozzáférés és adatbázisok ismerete és használata
- Gyakorlás a folyóiratok ismertetésében (szóban és írásban)

Anyag: a következő folyóiratok kerülhetnek ismertetésre (amennyiben elérhetők az EISz-ben)

- Review of Educational Research
- International Journal of Educational Development
- Harvard Educational Review
- Comparative Education
- International Review of Education
- International Higher Education
- European Education
- OA (szabad hozzáférésű) digitális folyóiratok
<https://docs.google.com/document/d/1UOWjFkTk3zZglYhw7eaGd0XRq2tjIwqIIURMNJdfBxU/edit>

Teljesítés:

- Rendszeres, aktív részvétel a foglalkozásokon
- Folyóirat évfolyam ismertetése mintegy 20 000 karakterben

Érdeklődési kör:

- doktori hallgatók (választható, kutatói ösztöndíjasoknak kötelező!)
- magiszteri hallgatók (választható)
- minden érdeklődő ("open access")

Hely, idő:

Ütemezés szerinti dátumokon 14.00 - 15.30 óra között
GMeet

Elektronikus kiadványkészítés

Oktató: Prof. Dr. Kozma Tamás, Dr. Kovács Karolina Eszter

Leírás: A hallgatókkal megismertetjük a tudományos szövegek elektronikus publikálásának lehetőségeit és a publikálás munkafolyamatát. A kurzus résztvevői gyakorlati tapasztalatokra tesznek szert a HERJ (Hungarian Educational Research Journal <https://akjournals.com/view/journals/063/063-overview.xml>) aktuális számainak létrehozásában. A foglalkozások az Akadémiai Kiadó közreműködésével szervezzük.

Cél:

- a) bevezetés az elektronikus folyóiratok készítésébe
- b) ismerkedés az Akadémiai Kiadó szövegkezelő rendszerével és munkaszervezésével
- c) szövegek elektronikus formátumú összeállítása a doktori programhoz és DETEP-hez kapcsolódva
- d) a hallgatók bevonása a HERJ szerkesztőségének tevékenységébe

Munkaszakaszok:

- a) Tájékozódás a szerkesztendő lapszámokról. Jó példák elektronikus kiadványokra, folyóiratokra (kiadott anyagok tanulmányozása). A használt technikai megoldás tanulmányozása (az AK közreműködésével).
- b) A lapdízajn közös kialakítása, az elektronikus felület véglegesítése.
- c) A szerkesztési folyamat megismerése. A szerkesztési munka megkezdése: formai javítások.
- d) A szerkesztési folyamat tartalmi fázisa: nyelvi ellenőrzés, lektoráltatás, a korrekciók elvégzése, végül a szövegek előkészítése a megjelenésre).
- e) Előkészítés a publikálásra: a nyomtatási formátum kialakítása, illetve az elektronikus megjelenés.

A szemeszter speciális föladatai:

- a) Nemzetközi kapcsolatépítés, új tematikus számok (Kozma Tamás)
- b) Számok összeállítása és figyelemmel kísérése (Kovács Karolina)
- c) Lapszám szerkesztés social media felületekre (Kovács Karolina)
- d) Newsletter (Hrabéczy Anett, Kocsis Zsófia)
- e) Tördelés rovatnak megfelelően (Kovács Karolina)
- f) Social media felületek (Facebook, Twitter, Academia.edu) menedzselése (Kristóf Zsolt, Özse Máté, Kovács Karolina)

Tevékenységsformák:

- a) részvétel a szerkesztési munkálatokban
- b) személyes megbeszéléseken a technikai problémák megvitatása

Követelmények:

- a) a folyóiratszámok kialakításában való részvétel
- b) a szerkesztési folyamat pontos követése a megadott technikai apparátussal
- c) a félév végére két megjelent folyóiratszám létrehozása

Idő: Ütemezés szerint, két hetente csütörtökön 8.00-9.00 (doktori), illetve kéthetente péntekenként 9.30-10.30 (DETEP).

Hely: GMeet

Publikáció előkészítő szeminárium (CEJER)

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella, Demeter-Karászi Zsuzsanna

A kurzus célja a tudományos szövegalkotás kritériumait meghatározó alapelvek megismerése és alkalmazása, valamint az ennek megfelelő szövegalkotás és szerkesztés gyakorlása. A szeminárium gyakorlatorientált. A Debreceni Egyetem Kiadó felkérésére nemzetközi folyóirat működik Central European Journal of Educational Research (CEJER) néven. A kurzus munkájában résztvevő doktoranduszok részt vesznek a Kiadó felületén (<https://ojs.lib.unideb.hu/CEJER>) elérhető online periodika következő számának szerzői és szerkesztői munkálataiban.

Ajánlott irodalom:

- Bayley, S. (2011). *Academic Writing: A Handbook for International Students*. London: Routledge.
- Csermely P. & Gergely P. & Koltay T. & Tóth J. (1999). *Kutatás és közlés a természettudományokban*. Budapest: Osiris.
- Csomós Gy. (2016). *A magyarországi tudományos publikálás néhány sajátossága*. Magyar Tudomány, 177, 226-235.
- Gyurgyák J. (1997). *Szerkesztők és szerzők kézikönyve*. Budapest, Osiris.
- Kiss L. L. (2011). A tudományos közlés művészete. *Magyar tudomány*, 172 (6) 734-737.
- Leki, I. (1998). *Academic Writing: Exploring Processes and Strategies*. Cambridge University Press.

Idő: hetente péntekenként 8.00-10.00 (online).

Disszeminációs tevékenység

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

A kurzus célja, Egy kutatás során folyamatos feladat a disszeminációs tevékenység, melynek keretében a kutatási projektek során végzett tevékenységek bemutatását, rész- és összefoglaló eredmények terjesztését tervezi meg és végzi el a kutatócsoport. A disszemináció a kutatás finanszírozójának szemszögéből, szűkebb értelemben a kutatásra fordított emberi és anyagi erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás átláthatóvá tételét jelenti, azonban szélesebb értelemben a tudományos tevékenység részleteinek és eredményeinek a szakmai közösség és a közvélemény számára történő kommunikálását, hagyományos és új formában való megosztását értjük a kifejezésen. Disszeminációs tevékenység kreditek fejében a doktoranduszok a csoportos kutatómunka eredményeinek népszerűsítése érdekében disszeminációs stratégia formálódásához járulnak hozzá, az eredmények kreatív és hatékony megosztásának tervét dolgozzák ki, majd a tervezett feladatok végrehajtásában önállóan részt vállalnak.

Kvalitatív kutatómódszertan

Oktató: Dr. habil. Sántha Kálmán

Cél: megismerni a kvalitatív kutatási paradigma tartalmi csomópontjait, az alapvető kvalitatív módszereket, multikódolt adatokat, kódolási mechanizmusokat és a mögöttes logikát; a triangulációt, a számítógéppel támogatott kvalitatív adatelemzés nyújtotta lehetőségeket.

Témakörök:

- A kvalitatív pedagógiai kutatómódszertan szisztematizálása. Alapvető kvalitatív kutatási módszerek
- A trianguláció. Út a kevert módszertan felé: modellek
- A kvalitatív adatkorpusz és sajátosságai: a multikódolt adat
- Dedukció, indukció, abdukció a kvalitatív kutatásban és kapcsolódásuk a kódolási mechanizmusokhoz. A kódolás megbízhatósága.
- A kvalitatív projektnek megfelelő szoftverválasztási szempontok áttekintése, számítógéppel támogatott kvalitatív adatelemzés (MAXQDA) a gyakorlatban.

Követelmény:

Kutatási terv készítése: a megbeszélte elemzési mechanizmusok saját doktori kutatáshoz, vagy egy választott kutatási témához illesztése.

Ajánlott irodalom:

- GLASER, B. G. és STRAUSS, A. L. (1967): The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research. ABC, Chicago.
- HORVÁTH Dóra és MITEV Ariel (2015): Alternatív kvalitatív kutatási kézikönyv. Alinea, Budapest.
- KUCKARTZ, U. (2012): Qualitative Inhaltsanalyse. Methoden, Praxis, Computerunterstützung. Beltz Juventa, Weinheim und Basel.
- LEWINS, A. és SILVER, C. (2007): Using software in qualitative research: A step-by-step guide. Sage, London.
- RÄDIKER, S. és KUCKARTZ, U. (2019): Analyse qualitativer Daten mit MAXQDA. Springer, Wiesbaden.
- SÁNTHA Kálmán (2009): Bevezetés a kvalitatív pedagógiai kutatás módszertanába. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.
- SÁNTHA Kálmán (2013): Multikódolt adatok kvalitatív elemzése. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.
- SÁNTHA Kálmán (2015): Trianguláció a pedagógiai kutatásban. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.
- SÁNTHA Kálmán (2006): Mintavétel a kvalitatív pedagógiai kutatásban. Gondolat Kiadó, Budapest.
- SÁNTHA Kálmán (2011): Abdukció a kvalitatív kutatásban. Bizonytalanság vagy stabilitás? Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.
- SÁNTHA Kálmán (2016): Én-központú hálózatok kvalitatív elemzése. Neveléstudomány. Oktatás-Kutatás-Innováció, 2. sz. 54-66.
- SÁNTHA Kálmán (2020): Abdukció a kvalitatív tartalomelemzésben. Neveléstudomány, 2. sz. 26-36.
- SZABOLCS Éva (2001): Kvalitatív kutatási metodológia a pedagógiában. Műszaki Kiadó, Budapest.
- SZOKOLSZKY Ágnes (2004): Kutatómunka a pszichológiában. Osiris Kiadó, Budapest.

Conference Tandem

Oktató: *Dr. Erdei Gábor*

A Konferencia tandem kurzus bevezetést nyújt a nemzetközi team munkák világába. Kizárólag eltérő anyanyelvet használó doktoranduszok nemzetközi párok jelentkezhetnek. A páros felkészül egy közös konferencia-előadásra. A konferencia-előadás absztraktját és diabemutatóját alkotják meg a félév során. Az őszi szemeszter végén az absztraktot a kurzusvezetők jóváhagyásával benyújtják a HUCER vagy az ECER konferenciára, tavaszi szemeszterben pedig az ONK-ra.

Ajánlott szakirodalom:

- Becker, L. 2014. Presenting Your Research: Conferences, Symposiums, PosterPresentations and Beyond. London: Sage

Tematikák

III. évfolyam számára

Kutatási szeminárium

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

Időpontok: március 16, március 23, április 6, április 20, május 4. 15.00 óra

A kutatási szeminárium célja kettős. Egyrészt a doktorandusz által végzett (empirikus, dokumentatív, levéltári stb.) kutatás eredményeit elemző, publikálásra előkészületben lévő tanulmányszöveg és az ennek alapján készült összefoglaló előadás elsődleges prezentálására teremt alkalmat. Másrészt a szeminárium a tudományos viták koreográfiája szerint épül fel, melynek része az opponensek véleményének ismertetése, a nyilvános vita valamint a vita során felmerült kérdésekre való válaszadás. A szemináriumon bemutatott kutatási probléma és részeredmény exponálása után a szeminárium valamennyi résztvevője hozzászól és véleményt nyilvánít. A szeminárium nemcsak magának a problémának az elemzése, hanem a róla folyó vita, az abba való bekapcsolódás, a közös gondolati és verbális építkezés élménye és tovább inspiráló hatása. Összességében a szeminárium célja olyan készségek és technikák formálása, amelyekkel a hallgató képes saját kutatói véleményét képviselni és saját álláspontját megvédeni, mások álláspontját megérteni és a kutatótársak javaslatait hasznosítani. A szeminárium alapvető hozzájárulás ahhoz is, hogy a hallgató fölkészülhessen a majdani tézisvédésre, illetve disszertációjára nyilvános vitájára.

Adatbázis bemutatás II.

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

A szemeszter során a doktoranduszok a disszertáció elemző fejezeteinek alapját képező adatfelvétel, adatrögzítés és az adatbázis építés munkálatait folytatják a kutatási tervnek megfelelően. A produktum a teljes adatbázis, melyben már nemcsak az eredetileg mért változók, hanem az új, átkódolt változók, indexek, hódok és kódcsaládok találhatóak meg, melyeket az elemzéshez készítettünk. Az adatbázis az egymással összefüggő kutatási adatok összegyűjtése, előre meghatározott módon és logikai rendszer szerint, az összetartozó adatok eredeti kapcsolatait tükrözve. A kutatási területtől függően a kvantitatív adatokat, szöveges dokumentumokat, forrásokat rendszerező adatbázis készülhet SPSS, STATA, SAS, R, MAXQDA, ATLAS.ti, Zotero, Paper3 és további szoftver segítségével. Az oktatáskutatásban gyakran használt másodlagos adatelemzés esetén az eredeti adatbázis/ok elemzésre előkészített, új változókkal bővített verzióját tekintjük a doktorandusz adatbázisának. A kurzus teljesítésének feltétele, hogy a doktoranduszok a szemeszter végén bemutassák az adatbázisukat, s emellett írásban (max. 5 ezer karakter terjedelemben) összefoglalják adatbázisukon végrehajtott elemzést előkészítő beavatkozásokat. Az adatbázis és az összefoglaló benyújtásának feltétele, hogy a témavezető aláírásával ellenjegyezze az adatbázis hitelességét és minőségi megfelelőségét. A benyújtás határideje: 2022. július 15.

Ajánlott szakirodalom:

Johnson, R. B., & Christensen, L. (2019). Educational research: Quantitative, qualitative, and mixed approaches. Sage publications.

Kutatásszervezési készségfejlesztés, tanácsadás

Oktató: Dr. Markos Valéria

Időpontok: március 16, március 23, április 6. 13.00 óra

A kurzus célja: A kurzus elsődleges célja a készülő disszertáció vizsgálati módszerének, elemzési egységeinek és idődimenziójának bemutatása, valamint a mintavételi eljárás konkrét lépéseinek és módjának részletes ismertetése.

Követelmény: 10.000 karakter terjedelmű mintavételi eljárást részletesen kifejtő dolgozat.

Ajánlott irodalom:

- Babbie, E. (2003): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi Kiadó.
- Dessewffy Tibor – Láng László (2015): A Big Data és a társadalomtudományok találkozása a műtőasztalon. Replika, 92–93, 157–170. ISSN 0865-8188
- Falus Iván (szerk.) (2004): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Budapest, Műszaki. ISBN 963-16-2664-4
- Moksony Ferenc (2006): Gondolatok és adatok: társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése. Budapest, Aula.

Kutatásmódszertan: többváltozós oksági és magyarázó modellek

Oktató: Dr. habil. Kovács-Nagy Klára

Időpontok: február 16. 15.00 óra, április 20. 13.00 óra, május 4. 13.00 óra

A kurzus során tovább mélyítjük a doktoranduszok előző félévben szerzett, elsősorban többváltozós eljárásokhoz kapcsolódó, illetve kétváltozós összefüggéseket vizsgáló elemzési eljárásokról szerzett tudását. Folytatjuk a munkát azokon az adatbázisokon és kutatásokban, melyek segítségével az előző félévi dolgozatokat készítették. A dolgozatok mintegy csúcspontjaként regressziós eljárásokkal tárjuk fel a függő és az összes magyarázó változó összefüggéseit. A kurzus célja, hogy a doktoranduszok megismerjék és elsajátítsák ok-okozati összefüggések feltárásához használható regressziós elemzéseket, s értelmezni tudják a kapott eredményeket.

Tematika:

Logisztikus, multinominális és lineáris regresszió fogalma és jelentőségük, mikor használjuk ezeket, hogyan és milyen formában lehet bevonni a regressziós elemzésekbe a függő és magyarázó változókat. Regressziós elemzések futtatása és értelmezése a HERD 2012 és π amennyiben van – egy saját kutatás adatain.

Számonkérés: A kurzus során megtanult módszerek alkalmazásával a múlt félévben készített jellegű publikáció (az Educatio folyóirat Kutatás közben rovatában megjelent írásokhoz hasonlóan) regresszióval történő kiegészítése és az összefüggések értelmezése szabadon választott téma alapján.

Szükséges eszközök: a kurzus hatékony teljesítéséhez az órákra internettel és SPSS programcsomaggal ellátott laptopot kell hozni. Az órai feladatok megoldásához a HERD 2012 adatbázist Kovács Klárától szükséges elkérni az első előadás előtti héten. A kurzus az első előadás előtt küldött webex linken fog megvalósulni.

Ajánlott irodalom

- Babbie, E. 2003. A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi Kiadó.
- Moksony Ferenc 2018. Gondolatok és adatok: társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése. 3. bővített kiadás. Budapest: Budapesti Corvinus Egyetem.
- Sajtos László – Mitev Ariel 2007. SPSS Kutatási és adatelemzési kézikönyv. Alinea Kiadó, Budapest.
- Székelyi Mária – Barna Ildikó 2002. Túlélőkészlet az SPSS-hez Többváltozós elemzési technikákról társadalomkutatók számára Budapest, Typotex Kiadó

Tematikák

IV. évfolyam számára

Kutatási szeminárium

Oktató: Prof. Dr. Kozma Tamás

Időpontok: március 2, március 23, április 6, április 20, május 11. 13.00 óra

A kutatási szeminárium célja kettős. Egyrészt a doktorandusz által végzett (empirikus, dokumentatív, levéltári stb.) kutatás eredményeit elemző, publikálásra előkészületben lévő tanulmányszöveg és az ennek alapján készült összefoglaló előadás elsődleges prezentálására teremt alkalmat. Másrészt a szeminárium a tudományos viták koreográfiája szerint épül fel, melynek része az opponensek véleményének ismertetése, a nyilvános vita valamint a vita során felmerült kérdésekre való válaszadás. A szemináriumon bemutatott kutatási probléma és részeredmény exponálása után a szeminárium valamennyi résztvevője hozzászól és véleményt nyilvánít. A szeminárium nemcsak magának a problémának az elemzése, hanem a róla folyó vita, az abba való bekapcsolódás, a közös gondolati és verbális építkezés élménye és tovább inspiráló hatása. Összességében a szeminárium célja olyan készségek és technikák formálása, amelyekkel a hallgató képes saját kutatói véleményét képviselni és saját álláspontját megvédeni, mások álláspontját megérteni és a kutatótársak javaslatait hasznosítani. A szeminárium alapvető hozzájárulás ahhoz is, hogy a hallgató fölkészülhessen a majdani téziszvédésre, illetve disszertációja nyilvános vitájára.

Irodalomjegyzék bemutatás

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

A nyolcadik szemeszter végére a doktoranduszok elkészítik a disszertációjuk irodalomjegyzékét, melynek funkciója elsősorban a témában való teljeskörű tájékozottság bizonyítása, másodsorban a kutatás alapjául szolgáló korábbi eredmények, gondolatok, definíciók szerzőinek a tudományetikai szabályok szerinti megjelölése, s ezáltal más kutatók szellemi produktumának elismerése. Az irodalomjegyzék harmadik funkciója, hogy elhelyezzük a munkánkat, eredményeinket a tudományos diskurzusok erőterében, s ezáltal gondolatmenetünk szakirodalmi összefüggései és munkánk új eredményeinek jelentősége az olvasók számára követhetővé váljanak. Az irodalomjegyzék megfelelőségének kritériumai közül az első, hogy a disszertációban említett szakmunkák minden esetben visszakereshetők legyenek, valamint hogy a szövegekőzi hivatkozások és az irodalomjegyzékben felsorolt művek adatai maradéktalanul megegyezzenek. További kritérium, hogy az irodalomjegyzékből nem maradhatnak ki a vizsgált téma legfontosabb nemzetközi és hazai kutatóinak alapvető művei. Tekintettel a neveléstudományi kutatások nemzetközi beágyazottságára, a hivatkozott munkák legalább 50%-át teszik ki a nemzetközi tudományos munkák, melyek az alapműveket és a legfrissebb publikációkat egyaránt tartalmazzák. Az elfogadhatóság kritériuma az is, hogy a vizsgált terület hazai kutatóinak legfontosabb munkái hiánytalanul szerepeljenek az irodalomjegyzékben, az első, úttörő munkáktól kezdve a disszertáció lezárásának időpontjáig keletkezett műveket beleértve. Ennek érdekében az elméleti fejezetekhez ajánlott a vizsgált kérdés szisztematikus irodalomelemzését (systematic review) elkészíteni. Alapvető kritérium az is, hogy minden olyan műnek szerepelnie kell az irodalomjegyzékben, melyből a disszertáció szerzője szó szerint idéz, parafrazál, adatokat, gondolatot, elméletet vesz át változatlanul vagy továbbgondolva, ábrákat, táblázatokat, modelleket kölcsönöz. Azokat a műveket, melyeket a doktorandusz csak más szerzők munkáiból ismer, nem tüntetheti fel elsődleges forrásként, anélkül, hogy elolvasta volna az elsődleges forrásokat. Amennyiben ezeket az elsődleges forrásokat nem érte el a disszertáns, akkor azokat a műveket minden esetben meg kell jelölni, melyek összefoglalták az elsődleges forrás tartalmát, eredményeit, hivatkozva mindkettőre. Ez utóbbi jelentősége a társadalomtudományban kiemelkedő a gyakran eltérő interpretációk miatt. A hivatkozások

és az irodalomjegyzék formai követelményei megegyeznek a CEJER template és útmutató előírásaival. A kreditszerzés feltétele a tartalmilag és formailag teljes, hibátlan irodalomjegyzék benyújtása.

Ajánlott szakirodalom:

- Gough, D., Oliver, S., & Thomas, J. (Eds.). (2017). An introduction to systematic reviews. London: Sage.
- American Psychological Association. (2019). Publication Manual of the American Psychological Association, (2020) (p. 428). American Psychological Association.

Kutatásszervezési készségfejlesztés, tanácsadás

Oktató: Dr. Markos Valéria

Időpontok: február 16, március 2, április 20. 15.00 óra

A kurzus célja: A kutatási- és disszertációs szakasz végéhez közeledve a kurzus célja a doktoranduszok kutatási kérdéseinek megválaszolása és hipotéziseiknek ellenőrzése egy-és többváltozós módszerek segítségével. Az egyéni konzultációk során mindenkivel sajátos ütemben haladunk, és megvizsgáljuk a kutatásával kapcsolatos aktuális kérdéseket.

A kurzus teljesítése: 20.000 karakter terjedelmű, többváltozós statisztikai elemzést tartalmazó dolgozat, ami a doktori disszertáció egyik empirikus fejezetének alapját képezi.

Ajánlott irodalom:

- Babbie, E. (2003): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi Kiadó.
- Dessewffy Tibor – Láng László (2015): A Big Data és a társadalomtudományok találkozása a mütőasztalon. Replika, 92–93, 157–170. ISSN 0865-8188
- Falus Iván (szerk.) (2004): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Budapest, Műszaki. ISBN 963-16-2664-4
- Moksony Ferenc (2006): Gondolatok és adatok: társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése. Budapest, Aula.

Kutatásmódszertani gyakorlatok

Oktató: Dr. habil. Kovács-Nagy Klára

Időpontok: március 23, április 6, május 11. 15.00 óra

A kurzus során tovább mélyítjük a doktoranduszok előző félévekben szerzett, elsősorban többváltozós eljárásokhoz kapcsolódó, illetve kétváltozós összefüggéseket vizsgáló elemzési eljárásokról szerzett tudását. Folytatjuk a munkát azokon az adatbázisokon és kutatásokban, melyek segítségével az előző félévi dolgozatokat készítették. Az egyéni konzultációk alkalmával mindenkivel a saját kutatásával kapcsolatos kérdéseket vizsgáljuk meg, végezzük el az elemzéseket (emailben vagy online megbeszélés során). A kurzus célja, hogy a doktoranduszok egyedül tudjanak boldogulni a vizsgálati kérdéseikhez szükséges módszertani eljárásokban, s értelmezni tudják a kapott eredményeket.

A kurzus menete: Emailben, vagy szükség esetén előre egyeztetett időpontokban fogunk együtt dolgozni a saját kutatási témához kapcsolódó adatbázison. A megbeszélés előtt mindenkinek meg kell fogalmaznia a saját kutatási kérdéseit, s meghatározni a vizsgált változókat, lehetőség szerint elő kellene készíteni a változókat az elemzések futtatásához. Az online megbeszélés platformja: <https://meet.jit.si/kovacs.klara>

Számonkérés: A kurzus során megtanult módszerek alkalmazásával módszertani dolgozat készítése (az Educatio folyóirat Kutatás közben rovatában megjelent írásokhoz hasonlóan), mint az elmúlt félévben.

Szükséges eszközök: internettel és SPSS programcsomaggal ellátott laptop.

Ajánlott irodalom:

- Babbie, E.2003. A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi Kiadó.
- Moksony Ferenc 2006. Gondolatok és adatok: társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése. Budapest, Aula.
- Sajtos László – Mitev Ariel 2007. SPSS Kutatási és adatelemzési kézikönyv. Alinea Kiadó, Budapest.
- Székelyi Mária – Barna Ildikó 2002. Túlélőkészlet az SPSS-hez Többváltozós elemzési technikákról társadalomkutatók számára Budapest, Typotex Kiadó.

Tematikák

Doktorjelölti program

Oktató: Prof. Dr. Kozma Tamás

A konzultáció célja:

1. fórumot biztosítani az eszmecserére
2. a tézisfüzet
3. a disszertáció "kötelező" elemei
4. a disszertáció szerkezete
5. a hivatkozások listája
6. "szerzői" dilemmák

A konzultáció módszerei:

1. Moderált, kötetlen beszélgetés
2. Prezentációk
3. Az opponencia gyakorlása

Hely, idő:

Három alkalommal ebben a szemeszterben, szerda 15.00 - 16.30 Zoom

Kutatási szeminárium doktori képzésbe jelentkezőknek

Oktató: Prof. Dr. Polónyi István

Cél: a doktori programra jelentkezők számára segítséget nyújtani a felvételire való felkészüléshez, a témaválasztáshoz és a kutatási terv elkészítéséhez.

Foglalkozások: Félévente 3 alkalom, ebben a félévben a foglalkozások időpontja: 2022. február 17. 18.00-20.00, március 17. 18.00-20.00, április 14. 18.00-20.00.

A felkészítő tanítási és tanulási módszerei:

Az oktatási módszere alapvetően az diasorokkal segített önálló hallgatói munka, valamint az oktatóval történő írásbeli és konzultáció, amelynek keretében megbeszélésre kerül a kutatási téma és a kutatási terv elkészítése.

A résztvevők Csók Cintia (csokcintia@gmail.com) doktori program titkáránál jelentkezhetnek a kurzusra. A hallgatók az anyaghoz kapcsolódó kérdéseiket írásban a polonyiistvandr@gmail.com e-mail címen tehetik fel, a levél tárgyaként a „phd_felvételi_felkészítés” megjelöléssel, a konzultáció távolléti formában történik - fóruma (várhatóan a zoom vagy a jitsi meet lesz) később kerül azonosításra, s a kapcsolódás lehetősége e-mailen kerül közlésre.

A Humántudományok Doktori Iskola Neveléstudományi Doktori Programjának a felvételijéről

1) A doktori képzésre történő felvétel feltételei és néhány tudnivaló a képzésről:

- egyetemi vagy mester végzettség,
- egy kutatási terv, amely a felvételiző kutatási elképzeléseit foglalja össze – a felvételi vizsgán a kutatási tervet ismertetni kell,
- témavezető választás, akivel a témát megbeszélték, s akinek a személyét a doktori iskola vezetőjével (Prof. Dr. Pusztai Gabriella) egyeztetette a jelentkező,
- a tervezett kutatás témájában (vagy rokon témában) írt és megjelent (vagy megjelenésre elfogadott) publikáció,

- a felvételhez előírt idegen nyelvtudás,
- a jelentkezési feltételek részletesen a következő honlapon érhetőek el: https://humandi.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/jelentkezési_feltetelek.pdf .
- Ajánlott, hogy a jelentkező doktori képzésben történő részvételi szándékát a munkaadójával egyeztess, mert a képzés heti rendszerességgel szerdai napokon történik, amikor a képzésben résztvevőknek az egyetemen egész napos foglalkozásokat szervezünk, amelyeken a megjelenés kötelező. (Az ösztöndíjas képzésre felvettek teljes nappali munkarend szerinti foglalkoztatáson vesznek részt.)
- A doktori képzés ütemezése 2+2 év – ahol az első két év után komplex vizsgát kell tenni és tézisdolgozatot kell leadni.
- A Neveléstudományi Doktori programról a következő honlapon lehet tájékozódni: <https://humandi.unideb.hu/hu/nevelestudomanyi-doktori-program-tajekoztatok>

2) Kutatási terv

- Bevezetés – mi a kutatás célja, a doktori kutatás célkitűzése, a téma körülhatárolása. (A kutatási téma megválasztásánál rendkívül fontos szem előtt tartani, hogy a képzés ideje alatt nincs lehetőség témaváltásra)
- Kutatási kérdések
- Szakirodalom-elemzés legalább két metszetben:
  - a) a téma/kérdések elméleti háttere,
  - b) a téma/kérdések empirikus kutatásának előzményei.
- Hipotézisek (amelyek a fenti – konceptualizált és operacionalizált - kutatási kérdésekre válaszolnak, és utalnak az igazolás módszereire).
- Az alkalmazott kutatási módszerek. A kutatásba vont minta, kiválasztása, reprezentativitása.
- Kutatás menete, feldolgozás, ütemterv - rövid leírása.
- Várható eredmények tudományos jelentőségének és újdonságának rövid leírása.

A konzultáció során elérhetővé teszünk néhány diásort, amelyek a kutatási tervről részletesebb információkat tartalmaznak.

3) Ajánlott irodalom a PhD felkészítő kurzuson résztvevők számára:

- Bourdieu, Pierre (1978): A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése. Gondolat Kiadó,
- Bourdieu, Pierre (1999): Gazdasági tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke. In.: Társadalmi rétegződés olvasókönyv https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0010_2A_19_Tarsadalmi_retegzodes_olvasokonyv_szerk_Gecser_Otto/ch04.html
- Kozma Tamás (2006): Az összehasonlító neveléstudomány alapjai Új Mandátum Kiadó Budapest <http://mek.oszk.hu/08900/08963/08963.pdf>
- Kozma, Tamás (1991): bevezetés a nevelésszociológiába https://www.tankonyvtar.hu/en/tartalom/tamop425/2011_0001_519_J11_1185_2%2F2011_0001_519_J11_1185_2.pdf
- Polónyi István (2002): Az oktatás gazdaságtana Osiris <http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/oktatas-gazdasagтана/adatak.html>
- Pusztai Gabriella (2009): A társadalmi tőke és az iskola. Kapcsolati erőforrások hatása az iskolai pályafutásra. Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó <http://mek.oszk.hu/12100/12193/12193.pdf>
- Iskola és társadalom I. (szöveggyűjtemény) PTE <http://mek.oszk.hu/01900/01944/01944.pdf>

Thematics

✂

for Students in Stipedium Hungaricum Program

Main subjects

The researches of the subsystems of education

Public education in the OECD countries

Instructor: Katinka Bacskai, PhD, UD

22 April, 10.00-13.00

Short description of the course: In this course, we get to know the characteristics of the public education of the OECD countries. First of all, we learn about the Organisation for Economic Co-operation and Development and the basics of international comparison (like the ISCED system). The OECD has two critical reports that are interesting to us; the first is the 'Education at a glance: OECD indicators', which enables countries to see the actors in the education, who participates in the education, how much spent on it, performance etc. The second is the Programme for International Student Assessment (PISA). We talk about the measurement in mathematics, reading and science. We examine which countries perform well on this Assessment. In the second part of the lesson, we use these databases to collect data and do "mini" research about one chosen country. We analyse the correlation between performance, spending, student-teacher ratio and other variables.

Research of Vocational Education and Training

Instructor: Magdolna Benke, PhD, CHERD

6 April, 10.00-13.00

Course Description: In the context of the discussion of this topic, vocational education and training (VET) is seen as a complex system that, in addition to meeting the dominant needs of the labour market, has an important role to play in the acquisition of basic learning competencies, the development of active and responsible citizenship, the life of local communities, the development of community-based culture, and the development of a given region. We will examine the conditions that help or hinder the consideration of VET as such a complex system, with a particular focus on short-term vested interests and prestige issues related to vocational education and training. The potential role of VET in local development will be examined through the example of a developing country. New scenarios for the future possible development of vocational education and training will be reviewed based on recent research outputs of Cedefop. In our rapidly changing world, the study of VET raises several new questions and provides an opportunity to look at familiar issues in a different way. One of the interesting research questions for the future is whether the shift away from the utilitarian economic approach to the 'capability approach' might open up new possibilities for VET partnerships.

Literature:

- Benke, M. – Rachwał, T. (2022, forthcoming). The Evolution of Vocational Education and Training in Hungary and Poland 1989-2035 (HERJ) (The link will be provided later.)
- Benke, M. (2021). The Role of Vocational Training Institutions in Reducing Disadvantage. In Nägele, C.; Stalder, B.; Weich, M. (Eds.) Pathways in Vocational Education and Training and Lifelong Learning. Proceedings of the 4th Crossing Boundaries Conference in Vocational Education and Training, Muttentz and Bern online, 8. - 9. April 2021, European Research Network on Vocational Education and Training, VETNET, University of Applied Sciences and Arts Northwestern Switzerland and Bern University of Teacher Education, Muttentz and Bern, pp. 77-81. DOI: 10.5281/zenodo.4609964, LINK
- Benke, M. (2019): Vocational education and training, the contested partner in innovation projects: Questions and remarks. In: Trends in vocational education and training research: Proceedings of the

European Conference on Educational Research (ECER), Vocational Education and Training Network (VETNET). Ed.: Barbara E. Stalder, Christof Nägele, VETNET, Bern, 77-84. <https://doi.org/10.5281/zenodo.337143>

- Lassnigg, L., Deitmer, L., Benke, M., Hauschildt, U., Tacconi, G., & Perini, M. (2018). Problems of VET governance and scope for improvement - a comparative view. In C. Nägele & B. E. Stalder (Eds.), Trends in vocational education and training research. Proceedings of the European Conference on Educational Research (ECER), Vocational Education and Training Network (VETNET) (pp. 208–217). <https://doi.org/10.5281/zenodo.1319676>
- Chisvert-Tarazona, M.J., Moso Diez, M., Marhuenda-Fluixá, F. (Eds.) (2021). Apprenticeship in dual and non-dual systems Between tradition and innovation. Peter Lang. (The link to some chapters will be provided later.)
- Marhuenda-Fluixa, F. (Ed.) (2017). Vocational Education beyond Skill Formation. Peter Lang. (The link to some chapters will be provided later.)
- Wheelahan, L., Moodie, G, Lavigne, E., Mou, Samji, F., & Lindsay, C. (2019). Theorising the role of public vocational education institutions using the capabilities approach. In B. E. Stalder & C. Nägele (Eds.), Trends in vocational education and training research, Vol. II. Proceedings of the European Conference on Educational Research (ECER), Vocational Education and Training Network (VETNET) (pp. 445–453). <https://doi.org/10.5281/zenodo.3358917>
- (Sen, A. (1999). Development as freedom. Oxford: Oxford University Press).

Research in instructional methodologies

Introduction in Hungarian music and music education system

Instructor: Judit Váradi, PhD, UD

11 April, 13.00-16.00

Course Description: In Hungary music education is based on Kodály's educational ideas, whose philosophy of music education was topical from kindergarten to professional music higher education. In addition to public school singing lessons pupils can study music in elementary music schools. Several transfer studies have confirmed the beneficial effects of special music education on personality development and its positive impact on skills and abilities required for other disciplines. The curriculum of the school is based on Hungarian folk music, which contains different styles and the widest repertoire of melody in Europe. Its broader popularity in the concert hall program was largely due to the Hungarian composers, Béla Bartók and Zoltán Kodály, who built the folk songs to their composition in order to alloy it with the classical music. The aim of the course is to present the music education system and rich folk culture of Hungary.

Early Childhood Education in Europe

Instructor: Anikó Vargáné Nagy, PhD, UD

2. May 15.00-18.00

Educational goals: The class is supposed to provide a good knowledge about some basic skills in early childhood education; and ECEC (early childhood education and care) in Europe.

Pre-requisites: A good knowledge in early childhood education will be very useful.

Contents:

1. Education in Kindergartens after the Democratic Transition in Central and Eastern Europe (ECEC in the former communism countries within the field of comparative education as to better understand their context and the democratic way of kindergarten education)
2. Researches in ECEC topic:
  - a. Key Attitudinal Competences for Early Childhood Practitioners
  - b. Love, Care and Intimacy in ECEC
  - c. Parents Partnership in Settings
  - d. The Value of Touch in ECEC in Hungary

Research on foreign language learning

Instructor: *Fruzsina Szabó, PhD, UD*

3 March, 9.30-12.30

Course Description: Various individual factors - both cognitive and affective - influence foreign language learning, ranging from motivation, anxiety, aptitude and age to intelligence, to mention only a few. Regional and intercultural specifics also affect the matrix of language proficiency. Central Europe, and particularly Hungary, has a specific geopolitical position with a unique history of foreign language education, in which learning languages is a profoundly societal issue. The lecture examines the effect of maternal education on the language aptitude of pupils from low socio-economic status backgrounds (SES). We aim to highlight the significance of the relationship between the educational background of mothers and how it affects pupils' L1 and L2 skills, with correlations explored among scores for aptitude, maternal schooling background and SES values. As part of the research, the characteristics of the classroom environment in low SES are enlisted, and practical conclusions regarding feasible methodological interventions are drawn, and actions recommended.

Comparative education

Instructor: *Kellen Criswell, PhD*

5, 6, 13, 20 May, 10.00-11.30.

Course description: This is an introductory course in foundational theory and praxis related to the broad topics of intercultural communication and competence. Through assigned materials, lectures, and class interaction, students will develop a perspective on the nature and components of the notions of culture and intercultural communication, enabling them to more competently function with sensitivity, respect, integrity, and effectiveness, in intercultural environments and relationships.

Research exercises

Research seminar

Instructor: *Gábor Erdei PhD, UD*

Every Wednesday, 14.00-15.30

Course Description: The research seminar is a practice-oriented course which helps and supports students in their research processes. The semester will continue and follow up the results of the previous semester's research seminar. The semester will be split into two parts. In the first part (four times), students will present a specific parts of their research topics applying ppt. and two of the other students will act as opponents. In this method the topic owner will give a presentation followed by students' comments, remarks and suggestions and simulate scientific discourse.

In the second part, students will develop their ppt. towards scientific papers for two purposes. In the one hand, to have a properly developed chapter integrated into their doctoral thesis later on, and on the second hand, to have a scientific paper ready in order to publish it in an international scientific journal

Recommended literature:

- Earl R. Babbie (2012): *The Practice of Social Research*. Wadsworth Publishing 13th edition, Beverly MA, USA.

Methodology of Educational Reserach

Instructor: *Veronika Bocsi, PhD, UD*

Course Description: The aim of this course that students to create the final version of their research plan. The first part of this course (Research Methodology 1) created the theoretical base of their work (formulating hypotheses, sample methods, the possibilities of data analysis etc.) and with the help of these elements students have to be able to finalize and improve their research plan. The preparation of

the research instruments is the most important task of students – a questionnaire in the case of quantitative techniques and an outline of the interviews in the case of qualitative techniques.

Requirement: research plan which contains questionnaire or outline of the interview (length: min. 10 pages). Contents: main notions, possibilities of measurement (outline of the interview, questionnaire etc.), sampling method, hypotheses, the planned processing of data and the schedule of research etc.

References:

- Babbie, E. R. (1998). *The practice of social research*. International Thomson Publishing Services.
- Kvalee, S. (1996). *Interviews*. SAGE.
- Taylor, S. J., Bogdan, R., & DeVault, M. (2015). *Introduction to qualitative research methods: A guidebook and resource*. John Wiley & Sons.

Research Methodology

Instructor: *Valéria Markos, PhD, UD*

5 September, 12 September, 19 September, 9.00-13.00, room 202

Course Description: The aim of the course is to provide extend the knowledge of using SPSS. Application of one-variate analyses (frequencies, descriptives) and two variate analyses (crosstabs, comapre-means) and data reduction methods (index creating, factor and principal component analyses, and cluster analyses).

Recommended literature:

- IBM (2013). IBM SPSS Statistics 22 Brief Guide. http://www.sussex.ac.uk/its/pdfs/SPSS_Brief_Guide_22.pdf · Beaver, M. (2014). Cross-Sectional Analysis. Michigan State University. https://www.researchgate.net/publication/261175309_SPSS_22_for_Windows_SPSS_22_for_Windows_TUTORIAL_Cross_Sectional_Analysis_Short_Course_Training_Materials_Designing_Policy_Relevant_Research_and_Data_Processing_and_Analysis_with_SPSS_22_for_Windows_1
- Sectional_Analysis_Short_Course_Training_Materials_Designing_Policy_Relevant_Research_and_Data_Processing_and_Analysis_with_SPSS_22_for_Windows_1

Research group works

Conference Tandem

Instructor: *Gábor Erdei PhD, UD*

Course Description: The Conference tandem course introduces you to the world of international team work. Doctoral students speaking different first languages form international pairs and prepare for a joint conference presentation. They construct the abstract and slide show of a conference lecture during the semester. At the end of the autumn semester, the abstract is submitted to the Conference of Hungarian Educational Researchers and to the Annual Educational Research Conference organized by Hungarian Academy of Sciences at the spring semester.

Suggested Reading:

- Becker, L. 2014. *Presenting Your Research: Conferences, Symposiums, Poster Presentations and Beyond*. London: Sage

International Learning and Teaching Experience

Instructor: *Ilona Dabney-Fekete, PhD, DE*

Course Description: The aim of the research group is to develop an advanced understanding of the academic experience of students and instructors in higher educational institutions, and through that enable them to take a new approach to interacting with other international students as well as instructors in an international university environment. Due to the internationalization of higher education, the number of international students has risen remarkably in the past decades. They are transient visitors in the academic communities, however, they bring their own peculiar view of the world, understandings, and way of studying to the universities, and very often instructors are not properly prepared to deal with them. In this semester we plan to finalize our questionnaire, and distribute it to the international students at our university, to conduct interviews with instructors, and to process the data.

Science organization skills development courses

Critical reading

Instructor: *Karolina Eszter Kovács, PhD, UD*

28 February, 10.00-12.00, 7 March, 4 April, , 10.00-14.30.

Aims

The aims of the course are to introduce students to the special literature of educational study and research. First, we focus on meeting basic knowledge related to science metrics, including the use of scientific databases (Scopus, Web of Science, EBSCO, Science Direct etc.) to collect relevant literature and methodologies of searching for journals (e.g. Scimago, Scopus, WOS) to publish papers. Secondly, we search for journals publishing articles in our research field using this knowledge. Finally, we search for books (Sage, Taylor & Francis, Peter Lang etc.) concerning our research field and write a book review about it by the end of the semester.

Course requirements: participation in the seminars, presentation of the journal, papers and book chosen (15 minutes plus 5-minute question-answer sessions), and a book review (6-10000 characters) based on the discussion.

Sources

- https://www.researchgate.net/publication/358233403_Publikacios_alapismeretek_1112
- https://www.researchgate.net/publication/358233717_HOGYAN_KERJUNK_INSPECTION_VAGY_REVIEW_PELDANYOKAT

Academic Writing Skills development

Instructors: *Ilona Dabney-Fekete, PhD, UD, Karolina Eszter Kovács, PhD, UD, Zsuzsanna Demeter-Karászi, UD*

23 February 9.30-11.00, 11, 25 April, 10.00-12.00

Aims

The aim of the course is to work on the papers related to the educational systems of the own countries. The paper introduces and compares the educational systems of Iran, Ethiopia and Myanmar, including issues related to centralisation versus decentralisation, the structure of the education systems, the curriculums and grading system and teacher education. After finalising the paper, we will publish it in a scientific journal (e.g. CEJER).

Research Methodology (3-4th grade)

Instructors: *Klára Kovács-Nagy, PhD, UD, Valéria Markos, PhD, UD*

Course Description: The main purpose of the course is to perform one- and two-variable analysis and data reduction methods on your own database. Application of frequencies, means, crosstabs, compare-means, factor or principal component analyses or cluster analyses in the own database. The analysis should be related to one of the hypotheses or research questions in the dissertation.

Bibliography:

- Earl Babbie (2013): The practise of social research. 13th edition. Wadsworth, Cengage Learning. Source:
http://jsp.ruixing.cc/jpkc_xingfa/JC_Data/JC_Edt/Ink/20161105194206236.pdf
- Dan Flynn: Student Guide to SPSS. Source:
https://barnard.edu/sites/default/files/inline/student_user_guide_for_spss.pdf
- Sabine Landau and Brian S. Everitt (2004): A Handbook of Statistical Analyses using SPSS. CHAPMAN & HALL/CRC, New York, Washington. Source
http://www.academia.dk/BiologiskAntropologi/Epidemiologi/PDF/SPSS_Statistical_Analyses_using_SPSS.pdf

Database Presentation (3-4th grade)

Instructors: *Klára Kovács-Nagy, PhD, UD, Valéria Markos, PhD, UD*

Course Description: The main purpose of the course is to present the sample of the own database. Describe main characteristics of the respondents beside the socio-cultural and other main background variables that are in connection with the main research questions or hypotheses.

Bibliography:

- Earl Babbie (2013): The practise of social research. 13th edition. Wadsworth, Cengage Learning. Source:
http://jsp.ruixing.cc/jpkc_xingfa/JC_Data/JC_Edt/Ink/20161105194206236.pdf
- Dan Flynn: Student Guide to SPSS. Source:
https://barnard.edu/sites/default/files/inline/student_user_guide_for_spss.pdf
- Sabine Landau and Brian S. Everitt (2004): A Handbook of Statistical Analyses using SPSS. CHAPMAN & HALL/CRC, New York, Washington. Source
http://www.academia.dk/BiologiskAntropologi/Epidemiologi/PDF/SPSS_Statistical_Analyses_using_SPSS.pdf

ELÉRHETŐSÉGEK

Bacskai Katinka	bacskai.katinka@gmail.com
Benke Magdolna	magdolna.benke@gmail.com
Bocsi Veronika	bocsiveron@gmail.com
Breznysnyaszky László	breznysnyaszky.laszlo@arts.unideb.hu
Buda András	buda.andras@arts.unideb.hu
Ceglédi Tímea	t.cegledi@gmail.com
Chrappán Magdolna	chrappan.magdolna@arts.unideb.hu
Dabney-Fekete Ilona	feketeid@gmail.com
Engler Ágnes	engler.agnes@arts.unideb.hu
Erdei Gábor	erdei.gabor2@gmail.com
Fényes Hajnalka	fenyesh@gmail.com
Fónai Mihály	fonai.mihaly@foh.unideb.hu
Imre Anna	imreann@gmail.com
Inántsypap Ágnes	inantsypapagnes@googlemail.com
Jenei Teréz	jenei.terez@nye.hu
Kálmán Orsolya	kalman.orsolya@ppk.elte.hu
Kellen Criswell	kellencriswell@calvarychapel.com
Kovács Karolina Eszter	karolina92.kovacs@gmail.com
Kovács-Nagy Klára	kovacs.klarika87@gmail.com
Kozma Tamás	kozmat3@gmail.com
Markos Valéria	markosvaleria.90@gmail.com
Márkus Edina	markusedina@gmail.com
Mónus Ferenc	monusf@science.unideb.hu
Perlusz Andrea	perlusz.andrea@barczy.elte.hu
Polónyi István	istvan.polonyi@arts.unideb.hu
Pusztai Gabriella	gabriela.pusztai@gmail.com
Rébay Magdolna	rebay.magdolna@arts.unideb.hu
Sántha Kálmán	santha.kalman1@gmail.com
Szabó Fruzsina	szabofruzi74@gmail.com
Szabó László Tamás	szabolt1942@gmail.com
Várad Judit	judit.varadi.06@gmail.com
Vargáné Nagy Anikó	vnaniko2013@gmail.com